

1725.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 i člana 89 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 18 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 8. decembra 2021. godine, donijela je

**ODLUKU
O UTVRĐIVANJU BROJA POTPREDSJEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE
27. SAZIVA**

Član 1

Skupština Crne Gore 27. saziva ima četiri potpredsjednika.

Dva potpredsjednika biraju se iz parlamentarne većine, jedan potpredsjednik bira se iz opozicije, a jedan potpredsjednik bira se iz reda poslanika manjinskih partija.

Najmanje jedan od potpredsjednika bira se iz reda manje zastupljenog pola.

Član 2

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje da važi odluka o utvrđivanju broja potpredsjednika Skupštine Crne Gore 27. saziva („Službeni list CG”, br.124/20).

Član 3

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 00-74/21-47

EPA: 378 XXVII

Podgorica, 8. decembar 2021. godine

**Skupština Crne Gore 27. saziva
Predsjednik,
Aleksa Bečić, s.r.**

1726.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 i člana 89 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 18 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja, dana 8. decembra 2021. godine donijela je

**ODLUKU
O IZBORU POTPREDSJEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE 27. SAZIVA**

Član 1

Za potpredsjednika Skupštine 27. saziva bira se mr Ervin Ibrahimović.

Član 2

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 00-74/21-36/1

EPA 326 XXVII

Podgorica, 8. decembar 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva
Predsjednik,
Aleksa Bečić, s.r.

1727.

Na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore i čl. 29 i 30 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list RCG”, br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06 i 56/06 i „Službeni list RCG”, br. 46/11, 14/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 8. decembra 2021. godine, donijela je

ODLUKU

O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA DRŽAVNE IZBORNE KOMISIJE

Član 1

Za predsjednika Državne izborne komisije imenuje se Nikola Mugoša.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-48/1

EPA 379 XXVII

Podgorica, 8. decembra 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednik,

Aleksa Bečić, s.r.

1728.

Na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore i čl. 29 i 30 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list RCG”, br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06 i 56/06 i „Službeni list CG”, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 8. decembra 2021. godine, donijela je

**ODLUKU
O RAZRJEŠENJU ZAMJENIKA ČLANA I IMENOVANJU JEDNOG ČLANA I
ZAMJENICE ČLANA DRŽAVNE IZBORNE KOMISIJE**

Član 1

Razrješava se dužnosti zamjenika člana Državne izborne komisije Milan Marović.

Za člana Državne izborne komisije imenuje se Milan Marović, a za zamjenicu člana Državne izborne komisije imenuje se Nataša Prelević.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-35/1

EPA 305 XXVII

Podgorica, 8. decembra 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednik,

Aleksa Bečić, s.r.

1729.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 10 stav 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG”, br. 42/11, 32/14 i 21/17), Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 8. decembra 2021. godine, donijela je

**ODLUKU
O IMENOVANJU ZAMJENICE ZAŠTITNIKA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA
CRNE GORE**

Član 1

Za zamjenicu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda imenuje se Mirjana Radović.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-46/1

EPA 365 XXVII

Podgorica, 8. decembar 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva
Predsjednik,
Aleksa Bečić, s.r.

1730.

Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta donijelo je

R J E Š E N j E

O IZDAVANJU LICENCE DOO CENTRU ZA EKOTOKSIKOLOŠKA ISPITIVANJA, PODGORICA, ZA OBAVLJANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI

1. Izdaje se licenca za rad DOO Centru za ekotoksikološka ispitivanja, sa sjedištem u Podgorici, za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti prirodnih nauka, na period od pet godina.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u “Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 18/1-04-062/21-8886/4
Podgorica, 18. oktobra 2021.godine

Ministarka,
prof. dr **Vesna Bratić**, s.r.

1731.

Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta donijelo je

R J E Š E N j E
O IZDAVANJU LICENCE BIOTEHNIČKOM FAKULTETU, UNIVERZITETA
CRNE GORE, PODGORICA, ZA
OBAVLJANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI

1. Izdaje se licenca za rad Biotehničkom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, Podgorica, za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti poljoprivrednih nauka, na period od pet godina.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 10/1-01-062/21-8946/4
Podgorica, 19. oktobra 2021.godine

Ministarka,
prof. dr **Vesna Bratić**, s.r.

1732.

Komisija za tržište kapitala (u daljem tekstu: Komisija) na osnovu člana 26 stav 1 tačka 5 Zakona o tržištu kapitala („Sl. list Crne Gore”, br. 01/18), a u vezi sa čl. 87 st. 6 i čl. 131 st. 1 Zakona o investicionim fondovima („Sl. list Crne Gore”, br. 54/11, 13/18), na 168. sjednici od 08. 12. 2021. godine, donosi

**ODLUKU
O REGISTRU DRUŠTAVA ZA UPRAVLJANJE
INVESTICIONIM FONDOVIMA I REGISTRU
INVESTICIONIH FONDOVA**

Član 1

Ovom odlukom uređuju se pitanja od značaja za vođenje Registra društava za upravljanje investicionim fondovima (u daljem tekstu: Registar društava) i Registra investicionih fondova (u daljem tekstu: Registar fondova) kod Komisije.

Član 2

Pod vođenjem Registra društava i Registra fondova podrazumijeva se upis subjekata u registar, ažuriranje i promjene podataka o subjektima, kao i brisanje subjekata iz registra.

Za vođenje registara iz stava 1 ovog člana odgovoran je glavni kontrolor u Sektoru kolektivnih investicionih šema i digitalne imovine u Komisiji, a u slučaju njegove spriječenosti za rad drugo lice koje ovlasti Komisija.

Član 3

U Registar društava upisuju se društva za upravljanje investicionim fondovima kojima je Komisija izdala dozvolu za rad.

Rješenjem kojim Komisija izdaje dozvolu za rad društvu za upravljanje dodjeljuje se redni broj pod kojim se društvo upisuje u Registar društava (u daljem tekstu: registarski broj društva za upravljanje kod Komisije).

Rješenjem kojim Komisija oduzima dozvolu za rad društvu za upravljanje određuje se brisanje društva iz Registra društava.

U Registar fondova upisuju se investicioni fondovi kojima je Komisija izdala dozvolu za rad odnosno investicioni fondovi za čije je organizovanje i upravljanje izdala dozvolu.

Rješenjem kojim Komisija izdaje dozvolu za organizovanje i upravljanje odnosno dozvolu za rad investicionom fondu dodjeljuje se redni broj pod kojim se investicioni fond upisuje u Registar fondova (u daljem tekstu: registarski broj investicionog fonda kod Komisije).

Rješenjem kojim Komisija oduzima dozvolu za organizovanje i upravljanje odnosno dozvolu za rad investicionom fondu određuje se brisanje investicionog fonda iz Registra fondova.

Član 4

Registar društava vodi se u elektronskoj formi, a sadrži sljedeće podatke o društvu za upravljanje:

- 1) registarski broj društva kod Komisije;
- 2) puni naziv društva;
- 3) adresu i mjesto sjedišta društva;
- 4) adresu i mjesto prijema službene pošte društva;
- 5) broj i datum rješenja Komisije kojim je izdata dozvola za rad društvu;
- 6) imena lica koja imaju kvalifikovano učešće u društvu, kao i brojeve i datume rješenja Komisije kojima je tim licima data saglasnost za sticanje odnosno povećanje kvalifikovanog učešća;

7) imena članova uprave društva (članovi odbora direktora, izvršni direktor i sl.), kao i brojeve i datume rješenja Komisije kojima je tim licima data saglasnost za imenovanje;

8) ime/naziv ovlaštenog revizora društva, kao i broj i datum rješenja Komisije kojim je data saglasnost na odluku o imenovanju revizora društva;

9) podatke o važećem statutu društva (datum usvajanja i djel. broj statuta), kao i broj i datum rješenja Komisije kojim je data saglasnost na statut odnosno na njegove izmjene i dopune;

10) podatke o važećem ugovoru o upravljanju investicionim fondom (datum zaključenja ugovora i djel. broj ugovora), kada je to primjenjivo, kao i broj i datum rješenja Komisije kojim je data saglasnost na ugovor i njegove izmjene;

11) nazive investicionih fondova kojima društvo upravlja;

12) podatke o nadzornim mjerama koje je Komisija preduzela prema društvu i/ili licima u društvu u posljednje tri godine, kao i brojeve i datume rješenja ili drugih akata Komisije kojima su preduzete mjere prema društvu i/ili licima u društvu;

13) podatke o postupku likvidacije ili stečaja društva, kada je to primjenjivo;

14) status društva za upravljanje (registrovan ili obrisani).

Član 5

Registar fondova vodi se u elektronskoj formi, a sadrži sljedeće podatke o investicionom fondu:

1) registarski broj investicionog fonda kod Komisije;

2) puni naziv investicionog fonda;

3) oznaku vrste investicionog fonda;

4) adresu i mjesto prijema službene pošte investicionog fonda;

5) broj i datum rješenja Komisije kojim je izdata dozvola za organizovanje i upravljanje odnosno dozvola za rad investicionom fondu;

6) puni naziv društva koje upravlja investicionim fondom;

7) ime/naziv ovlaštenog revizora investicionog fonda, kada je to primjenjivo;

8) podatke o važećem statutu investicionog fonda (datum usvajanja i djel. broj statuta), kada je to primjenjivo, kao i broj i datum rješenja Komisije kojim je data saglasnost na statut odnosno na njegove izmjene i dopune;

9) podatke o važećim pravilima investicionog fonda (datum usvajanja i djel. broj pravila), kada je to primjenjivo, kao i broj i datum rješenja Komisije kojim je data saglasnost na pravila odnosno na njihove izmjene i dopune;

10) podatke o važećem prospektu investicionog fonda (datum usvajanja i djel. broj prospekta), kada je to primjenjivo, kao i broj i datum rješenja Komisije kojim je data saglasnost na prospekt odnosno na njegove izmjene i dopune;

11) podatke o važećem dokumentu 'ključne informacije' investicionog fonda (datum usvajanja i djel. broj 'ključnih informacija'), kada je to primjenjivo, kao i broj i datum rješenja Komisije kojim je data saglasnost na dokument 'ključne informacije' odnosno na njegove izmjene i dopune;

12) podatke o važećem ugovoru o upravljanju investicionim fondom (datum zaključenja ugovora i djel. broj ugovora), kada je to primjenjivo, kao i broj i datum rješenja Komisije kojim je data saglasnost na ugovor i njegove izmjene;

13) podatke o nadzornim mjerama koje je Komisija preduzela u vezi sa poslovanjem investicionog fonda u posljednje tri godine, kao i brojeve i datume rješenja ili drugih akata Komisije kojima su preduzete mjere u vezi sa poslovanjem investicionog fonda;

14) podatke o postupku likvidacije ili stečaja investicionog fonda, kada je to primjenjivo;

15) status investicionog fonda (registrovan ili obrisani).

Član 6

Registarski broj društva za upravljanje kod Komisije počinje od broja 1 i dalje se nastavlja bez prekida i ne mijenja se po kalendarskim godinama.

Registarski broj investicionog fonda kod Komisije počinje od broja 1 i dalje se nastavlja bez prekida i ne mijenja se po kalendarskim godinama.

Član 7

Izuzetno od člana 3 st. 2 i 5 ove odluke, Komisija će društvima za upravljanje i investicionim fondovima koji su na dan 1. 12. 2021. godine aktivni tj. koji imaju relevantne dozvole izdate u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima („Sl. list Crne Gore”, br. 54/11, 13/18), posebnim rješenjima dodijeliti nove registarske brojeve u Registru društava odnosno Registru fondova.

Dodjela novih registarskih brojeva iz stava 1 ovog člana izvršiće se po hronološkom redu kojim su društvima za upravljanje odnosno investicionim fondovima izdavane relevantne dozvole u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima („Sl. list Crne Gore”, br. 54/11, 13/18).

O dodjeli novih registarskih brojeva iz stava 1 ovog člana Komisija će obavijestiti društva za upravljanje i investicione fondove, a obavještenja o upisu u Registar društava odnosno Registar fondova, objaviće se i u "Službenom listu Crne Gore".

Dodjelom novih registarskih brojeva društvima za upravljanje i investicionim fondovima koji su na dan 1. 12. 2021. godine aktivni, prestaju da važe stari registarski brojevi kod Komisije.

Član 8

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaju da važe Pravila o načinu upisa i vođenja Registra investicionih fondova i Registra društava za upravljanje kod Komisije za hartije od vrijednosti („Sl. list Crne Gore”, br. 032/12).

Član 9

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01/1-1115/1-21
Podgorica, 08.12.2021. godine

Komisija za tržište kapitala
Predsjednik komisije,
dr **Zoran Đikanović**, s.r.

1733.

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 9, člana 89 stav 6, člana 90 stav 6, člana 91 stav 7, člana 94 stav 11, člana 98 stav 3 i člana 106 stav 7 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG“, br. 30/12, 30/17 i 82/20), uz prethodnu saglasnost Ministarstva kapitalnih investicija, Agencija za civilno vazduhoplovstvo donijela je

P R A V I L N I K
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O POSADI VAZDUHOPLOVA

Član 1

U Pravilniku o posadi vazduhoplova („Službeni list CG“, br. 08/13, 23/14, 27/15, 15/17, 81/18, 46/19 i 33/21) u članu 2, u stavu 1 poslije tačke 2j, dodaju se tri nove tačke, koje glase:

„2k) Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2020/359 od 4. marta 2020. godine o izmjenama Regulative (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih procedura u vezi sa članovima posade vazduhoplova u civilnom vazduhoplovstvu u skladu sa Regulativom (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta, koja je data u Prilogu 13 ovog pravilnika;

2l) Delegirana regulativa Komisije (EU) 2020/723 od 4. marta 2020. godine o utvrđivanju detaljnih pravila u pogledu prihvatanja sertifikata pilota izdatih u trećim zemljama i o izmjeni Regulative (EU) br. 1178/2011, koja je data u Prilogu 14 ovog pravilnika;

2lj) Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2020/2193 od 16. decembra 2020. godine o izmjenama Regulative (EU) br. 1178/2011 u pogledu zahtjeva za stručnost i metoda obuke članova letачke posade, i u pogledu prijavljivanja, analize i praćenja u vezi sa događajima u civilnom vazduhoplovstvu, koja je data u Prilogu 15 ovog pravilnika.

U stavu 2 riječi „Priloga 1-12“ zamjenjuju se riječima „Priloga 1-15“.

Član 2

Poslije Priloga 12, dodaju se Prilog 13, Prilog 14 i Prilog 15, koji su prilozii ovog pravilnika.

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, s tim što će se odredbe tačke 1 podtačke p Priloga I Priloga 15 ovog pravilnika primjenjivati od 31. januara 2022. godine.

Broj: 01/2-040/21-2048/6

Podgorica, 9. decembar 2021.godine

Direktor,
Zoran Maksimović, s.r.

SPROVEDBENA REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2020/359

od 4. marta 2020. godine

o izmjenama Regulative (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih procedura u vezi sa članovima posade vazduhoplova u civilnom vazduhoplovstvu u skladu sa Regulativom (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta

Član 1

Regulativa (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) član 1 zamjenjuje se sljedećim:

„Član 1

Predmet

1. Ovom Regulativom utvrđuju se detaljna pravila za:

- (a) različita ovlašćenja za pilotske dozvole, uslove za izdavanje, održavanje, mijenjanje, ograničavanje, suspendovanje ili ukidanje pilotskih dozvola, prava i odgovornosti imalaca pilotskih dozvola i uslove za konverziju postojećih nacionalnih pilotskih dozvola i nacionalnih dozvola inženjera leta u pilotske dozvole;
- (b) sertifikaciju lica odgovornih za sprovođenje letačke obuke ili obuke na uređajima za obuku za simulaciju leta i za procjenu pilotskih vještina;
- (c) različita ljekarska uvjerenja za pilote, uslove za izdavanje, održavanje, izmjenu, ograničavanje, suspendovanje ili ukidanje ljekarskih uvjerenja, prava i odgovornosti imalaca ljekarskih uvjerenja i uslove za konverziju nacionalnih ljekarskih uvjerenja u međusobno priznata ljekarska uvjerenja;
- (d) sertifikaciju vazduhoplovno-medicinskih ispitivača i uslove pod kojima ljekari specijalisti vazduhoplovne medicine mogu da obavljaju dužnost vazduhoplovno-medicinskog ispitivača;
- (e) periodičnu vazduhoplovno-medicinsku procjenu članova kabinske posade i kvalifikacije ljekara odgovornih za tu procjenu;
- (f) uslove za izdavanje, održavanje, dopunjavanje, ograničavanje, suspendovanje ili ukidanje potvrda kabinske posade i prava i odgovornosti imalaca potvrda kabinske posade;
- (g) uslove za izdavanje, održavanje, dopunjavanje, ograničavanje, suspendovanje ili ukidanje sertifikata organizacija za obuku pilota i vazduhoplovno-medicinskih centara uključenih u kvalifikovanje i davanje vazduhoplovno-medicinskih ocjena sposobnosti članova posade vazduhoplova u civilnom vazduhoplovstvu;
- (h) zahtjeve za sertifikaciju uređaja za simuliranje letenja i organizacija koje koriste te uređaje;
- (i) zahtjeve za sistem administracije i upravljanja koje države članice, Agencija Evropske unije za sigurnost vazduhoplovstva (EASA) i organizacije moraju da ispunjavaju kad je riječ o odredbama iz tačaka od (a) do (h).

2. Na dozvole pilota balona i jedrilica primjenjuju se čl. 11b i 11c ove regulative i Prilog IV (Dio-MED), Prilog VI (Dio-ARA), Prilog VII (Dio-ORA) i Prilog VIII (Dio-DTO) ove regulative.“;

(2) u članu 2 stav 19 zamjenjuje se sljedećim:

„(19. „Instruktor letjenja (FI)“ znači instruktor koji ima prava za sprovođenje obuke na vazduhoplovu u skladu sa Poddijelom J Priloga I (Dio-FCL) ove regulative, Poddijelom FI Priloga III (Dio-BFCL) Regulative (EU) 2018/395 (*), ili Poddijelom FI Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative (EU) 2018/1976 (**);

(*) Regulativa Komisije (EU) 2018/395 od 13. marta 2018. godine kojom se propisuju detaljna pravila za operacije balona u skladu sa Uredbom (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta (SL L 71, 14.3.2018., str. 10.).“

(**) Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2018/1976 od 14. decembra 2018. godine o utvrđivanju detaljnih pravila za operacije jedrilica i izdavanje dozvola članovima letačke posade za jedrilice u skladu sa Regulativom (EU) 2018/1139 Evropskog parlamenta i Savjeta (SL L 326, 20.12.2018., str. 64.).“;

- (3) u članu 4 stavu 8, riječi „8. aprila 2021. godine“ zamjenjuju se riječima „8. septembra 2021. godine“;
- (4) dodaje se član 4c:

„Član 4c

Prelazne mjere za imaoce ovlašćenja za instrumentalno letjenje na ruti

1. Do 8. septembra 2022. godine, uključujući i taj dan, imaoци ovlašćenja za instrumentalno letjenje na ruti (EIR) iz tačke FCL.825 Priloga I (Dio FCL):
  - (a) imaju pravo da nastave da koriste prava EIR-a;
  - (b) dobijaju produženje ili obnovu svog EIR-a u skladu sa tačkom FCL.825 podtačkom (g) Delegirane regulative Komisije (EU) (*);
  - (c) imaju pravo na puno priznavanje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za obuku iz tačke FCL.835 podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtač. (i) i (ii) Priloga I (Dio-FCL), kada podnose zahtjev za ovlašćenje za osnove instrumentalnog letjenja (BIR) u skladu sa tačkom FCL.835 Priloga I (Dio-FCL); i
  - (d) dobijaju puno priznavanje kako je utvrđeno za imaoce EIR-a u Prilogu I (Dio-FCL).
2. Od 8. septembra 2021. godine, kursevi obuke za EIR iz stava 1, koji su započeli prije tog datuma, mogu se nastaviti i smatraju se kursevima obuke za BIR. Odobrena organizacija za obuku odgovorna za kurs obuke za BIR procjenjuje podnosioca zahtjeva i utvrđuje koliko se obuka za EIR priznaje za izdavanje BIR-a.
3. Podnosiocima zahtjeva za BIR koji imaju EIR ili koji su položili teorijski ispit za EIR u skladu sa tačkom FCL.825 podtačkom (d) prije 8. septembra 2021. godine to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva za obuku i teorijski ispit za BIR.

(*) Delegirana regulativa Komisije (EU) od 4. marta 2020. godine (još nije objavljeno u Službenom listu).“;

- (5) Član 11c zamjenjuje se sljedećim:

„Član 11c

Prelazne mjere

Države članice dužne su da:

- (a) najkasnije do 8. aprila 2021. godine prenesu EASA-i svu evidenciju koja se odnosi na nadzor organizacija koje sprovode obuku za pilotske dozvole u skladu sa Regulativom (EU) 2018/395 i Sprovedbenom regulativom (EU) 2018/1976 i za koje je EASA nadležni organ u skladu sa članom 78 Regulative (EU) 2018/1139 Evropskog parlamenta i Savjeta (*);
- (b) u koordinaciji sa EASA-om dovrše sertifikacione procese pokrenute prije 8. aprila 2020. godine i da izdaju sertifikate, nakon čega EASA preuzima sve svoje odgovornosti kao nadležni organ za te sertifikovane organizacije.

(*) Regulativa (EU) 2018/1139 Evropskog parlamenta i savjeta od 4. jula 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog vazduhoplovstva i osnivanju Agencije Evropske unije za sigurnost vazduhoplovstva i izmjeni regulativa (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Evropskog parlamenta i Savjeta i stavljanju van snage regulativa (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta i Regulative Savjeta (EEZ) br. 3922/91 (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.).“;

- (6) u članu 12 briše se tačka 2a;
- (7) u članu 12 stav 4 riječi „20. juna 2020. godine“ zamjenjuju se riječima „20. juna 2021. godine“;
- (8) Prilog I (Dio-FCL) mijenja se u skladu sa Prilogom I ove regulative;
- (9) Prilog IV (Dio-MED) mijenja se u skladu sa Prilogom II ove regulative;
- (10) Prilog VI (Dio-ARA) mijenja se u skladu sa Prilogom III ove regulative;

- (11) Prilog VII (Dio-ORA) mijenja se u skladu sa Prilogom IV ove regulative;
(12) Prilog VIII (Dio-DTO) mijenja se u skladu sa Prilogom V ove regulative.

Član 2

1. Ova regulativa stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Evropske unije“.
2. Ova regulativa primjenjuje se od 8. aprila 2020. godine.
3. Odstupajući od stava 2, sljedeće odredbe se primjenjuju od 8. septembra 2021. godine:
  - (a) tačka 1 podtačka (e), tačka 4 podtačka (b), tač. od 5 do 7, 32, 34, tačka 36 podtačka (d), tačka 40 podtačka (a), tač. 41 i 42, 44, tač. od 46 do 48, tačka 52 podtačka (f), tačka 53 podtač. od (a) do (c), tačka 53 podtač. (e) i (f), tač. 54 i 55, tačka 56 podtač. od (a) do (c) i tačka 57 Priloga I;
  - (b) tačka (b) Priloga II;
  - (c) tačka 10 podtačka (d) podpodtačka (ii) Priloga III.
4. Odstupajući od člana 1 stav 2 tačka 7, tačka 49, tačka 53 podtačka (d), tačka 58 podtač. (b), (d) i (e) Priloga I primjenjuju se od dana stupanja na snagu ove regulative.

Ova regulativa obavezujuća je u cjelini i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sačinjeno u Briselu 4. marta 2020. godine.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I

Prilog I (Dio-FCL) Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

- (1) Tačka FCL.010 mijenja se kako slijedi:
  - (a) značenje izraza „vazdušni brod“ zamjenjuje se sljedećim:

„vazdušni brod“ označava vazduhoplov lakši od vazduha koji se pokreće motorom, sa izuzetkom toplovazdušnih vazdušnih brodova, koji su uključeni u definiciju balona u skladu sa članom 2 stav 7 Regulative Komisije (EU) 2018/395.”;
  - (b) značenje izraza „nalet“ zamjenjuje se sljedećim:

„Nalet:
za avione, motorne jedrilice i vazduhoplove sa motornim uzgonom znači ukupno vrijeme od trenutka kad se vazduhoplov pokrene u svrhu polijetanja do trenutka kad se potpuno zaustavi nakon leta;
za helikoptere znači ukupno vrijeme od početka rotacije rotora do trenutka kada se helikopter potpuno zaustavi nakon leta i rotacija rotora prestane;
za vazdušne brodove znači ukupno vrijeme od trenutka odvajanja vazdušnog broda od veznog mjesta, do trenutka kada se vazdušni brod potpuno zaustavi nakon leta i veže za vezno mjesto.”;
  - (c) značenje izraza „jedralica sa pogonom“ zamjenjuje se sljedećim:

„Motorna jedrilica“ označava jedrilicu opremljenu jednim ili više motora koji imaju, sa motorima van upotrebe, karakteristike kao jedrilica.”;
  - (d) značenje izraza „motorna jedrilica“ zamjenjuje se sljedećim:

„Turing motorna jedrilica (TMG) označava, ukoliko nije drugačije specificovano na osnovu sertifikacijskog postupka u skladu sa Prilogom I (Dio-21) Regulative (EU) br. 748/2012, klasu jedrilica sa pogonom koje imaju motor i elisu koji se ne mogu uvući. Jedrilica te klase mora biti sposobna za polijetanje i penjanje sopstvenom snagom u skladu sa njenim letačkim priručnikom.”;
  - (e) dodaju se sljedeća značenja izraza:
    - (i) „„Let na ruti po IFR-u“ znači faza leta po IFR-u koja počinje od kraja procedure odlaska po IFR-u i završava početkom procedure prilaza po IFR-u.”; i
    - (ii) „„Let sa ograničenim brojem instrumenata“ znači utvrđivanje visine pomoću očitavanja rezervnih instrumenata nakon gubitka glavnih sistema za očitavanje visine i smjera.”;
  - (f) brišu se sljedeća značenja izraza:

„klasa balona“ i
„grupa balona”;
- (2) tačka FCL.015 mijenja se kako slijedi:
  - (a) podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Zahtjevi za izdavanje, produženje ili obnovu važenja dozvola pilota, povezanih ovlašćenja i sertifikata i za sve izmjene tih dozvola, ovlašćenja i sertifikata podnose se nadležnom organu u obliku i na način koje odredi taj nadležni organ. Zahtjev mora da sadrži dokaze da podnosilac zahtjeva ispunjava sve uslove za izdavanje, produženje ili obnovu važenja dozvole ili sertifikata ili povezanih ovlašćenja ili upisa, kako je utvrđeno u ovom prilogu (Dio-FCL) i Prilogu IV (Dio-MED).”;
  - (b) podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Ako nije drugačije navedeno u ovom prilogu, nadležni organ u dozvolu ili sertifikat upisuje svako ograničenje ili proširenje prava koje daje dozvola, ovlašćenje ili sertifikat.”;
  - (c) podtačka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Imalac dozvole predaje zahtjeve u skladu sa podtačkom (a) nadležnom organu koji odredi država članica u kojoj je izdata dozvola imaoca u skladu sa ovim prilogom (Dio-FCL), Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, zavisno od slučaja.”;
  - (d) dodaju se nove podtač. (e) i (f) koje glase:

„(e) Imalac dozvole izdate u skladu sa ovim prilogom (Dio-FCL) može nadležnom organu koji je imenovala neka druga država članica podnijeti zahtjev za promjenu nadležnog organa za sve svoje dozvole, kako je navedeno u podtački (d).

- (f) Za izdavanje dozvole, ovlaštenja ili sertifikata podnosilac zahtjeva dužan je da podnese zahtjev u roku od 6 mjeseci od uspješnog polaganja praktičnog ispita ili procjene kompetencija.”;
- (3) u tački FCL.020 podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:
„(b) Prije prvog samostalnog leta student pilot mora da ima najmanje 16 godina.”;
- (4) tačka FCL.025 podtačka (c) podpodtačka (1) mijenja se kako slijedi:
(a) podpodpodtačka (i) zamjenjuje se sljedećim:
„(i) u periodu od 24 mjeseca za izdavanje dozvole pilota lakog vazduhoplova ili dozvole privatnog pilota.”;
- (b) podpodpodtač. (ii) i (iii) zamjenjuju se sljedećim:
„(ii) u periodu od 36 mjeseci za izdavanje dozvole profesionalnog pilota ili ovlaštenja za instrumentalno letjenje;
(iii) neograničeno za izdavanje osnovnog ovlaštenja za instrumentalno letjenje (BIR).
Periodi iz podpodpodtač. (i) i (ii) računaju se od dana kada su piloti položili teorijske ispite u skladu sa podtačkom (b) podpodtačkom (2)”;
- (5) u tački FCL.030, dodaje se podtačka (c) koja glasi:
„(c) Za izdavanje BIR-a podnosilac zahtjeva za praktični ispit mora prije toga da prođe sve module obuke i za praktični ispit ga mora preporučiti ATO. ATO je dužan da ispitivaču omogući pristup evidenciji obuke kandidata.”;
- (6) u tački FCL.035 podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:
„(b) Priznavanje teorijskog znanja
- (1) Podnosiocima zahtjeva koji su položili teorijski ispit za dozvolu transportnog pilota vazdušnog prevoznika teorijsko znanje se priznaje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za sticanje dozvole pilota lakog vazduhoplova, dozvole privatnog pilota, dozvole komercijalnog pilota i, osim u slučaju helikoptera, za IR i BIR u istoj kategoriji vazduhoplova.
  - (2) Podnosiocima zahtjeva koji su položili teorijski ispit za dozvolu komercijalnog pilota taj se ispit priznaje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za teorijsko znanje za:
    - (i) dozvole pilota lakog vazduhoplova u istoj kategoriji vazduhoplova;
    - (ii) dozvole privatnog pilota u istoj kategoriji vazduhoplova; i
    - (iii) predmet „komunikacije” za BIR. To priznavanje uključuje IFR dio predmeta „komunikacije” samo ako je taj predmet položen u skladu sa tačkom FCL.310, kako se primjenjuje od 20. decembra 2019. godine.
  - (3) Imaocima IR-a ili podnosiocima zahtjeva koji su položili teorijski ispit za IR za kategoriju vazduhoplova teorijsko znanje se priznaje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za obuku i ispitivanje za teorijsko znanje za:
    - (i) IR za drugu kategoriju vazduhoplova; i
    - (ii) BIR.
  - (4) Imaocima pilotske dozvole teorijsko znanje se priznaje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za obuku i ispitivanje za teorijsko znanje za dozvolu za drugu kategoriju vazduhoplova u skladu sa Dodatkom 1 ovog dijela. To priznavanje odnosi se i na podnosiocima zahtjeva za pilotsku dozvolu koji su već uspješno položili teorijski ispit za izdavanje te dozvole za drugu kategoriju vazduhoplova, pod uslovom da je teorijski ispit u periodu važenja navedenom u tački FCL.025 podtački (c).
  - (5) Odstupajući od podtačke (b) podpodtačke (3), imaocima IR(A)-a koji su završili modularni kurs obuke na osnovu kompetencija za IR(A) ta teorijska obuka i ispit za IR priznaju se u cjelosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva za drugu kategoriju vazduhoplova samo ako je kandidat prošao obuku i ispitivanje za teorijsko znanje za dio kursa koji se odnosi na IFR u skladu sa tačkom FCL.720.A podtačkom (b) podpodtačkom (2) podpodpodtačkom (i).”;
- (7) tačka FCL.055 mijenja se kako slijedi:
(a) u podtački (d) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:
„(d) Specifični zahtjevi za imaoce ovlaštenja za instrumentalno letjenje (IR). Odstupajući od prethodnih podtač., imaoce IR-a dužni su da demonstriraju da znaju da koriste engleski jezik na odgovarajućem nivou jezičke sposobnosti, kako je definisano u Dodatku 2 ovog priloga.”;

- (b) podtačka (e) zamjenjuje se sljedećim:
„(e) Za demonstriranje znanja jezika i korišćenja engleskog jezika imalaca IR-a primjenjuje se metoda procjene koju je definisao bilo koji nadležni organ.”;
- (8) tačka FCL.060 mijenja se kako slijedi:
(a) briše se podtačka (a);
(b) u podtački (b) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:
„(b) Avioni, helikopteri, vazduhoplovi sa motornim uzgonom i vazdušni brodovi. Pilot ne smije da upravlja vazduhoplovom u svrhu komercijalnog vazdušnog prevoza ili da prevozi putnike.”;
- (9) tačka FCL.065 mijenja se kako slijedi:
(a) podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:
„(b) 65 godina. Imaoci pilotske dozvole koji imaju 65 godina ne mogu da obavljaju dužnost pilota vazduhoplova u komercijalnom vazdušnom prevozu.”;
(b) briše se podtačka (c);
- (10) tačka FCL.100 zamjenjuje se sljedećim:
„FCL.100 LAPL – Minimalna starosna dob
Podnosioci zahtjeva za LAPL za avione ili helikoptere moraju da imaju najmanje 17 godina.”;
- (11) tačka FCL.120 zamjenjuje se sljedećim:
„FCL.120 LAPL – Teorijski ispit
Podnosioci zahtjeva za LAPL dužni su polaganjem ispita iz sljedećih predmeta da demonstriraju nivo teorijskog znanja koji odgovara pravima koja im se daju:
(a) zajednički predmeti:
— vazduhoplovni propisi,
— ljudske mogućnosti,
— meteorologija,
— komunikacije, i
— navigacija;
(b) specifični predmeti koji se odnose na različite kategorije vazduhoplova:
— teorija leta,
— operativne procedure,
— performanse i planiranje leta, i
— opšte poznavanje vazduhoplova.”;
- (12) u tački FCL.110.A podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:
„(b) Specifični zahtjevi za podnosiocima zahtjeva koji imaju SPL izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, uključujući prava za upravljanje TMG-ovima. Podnosioci zahtjeva za LAPL(A) koji imaju SPL sa pravima za upravljanje TMG-ovima dužni su da obave najmanje 21 sat naleta na TMG-ovima nakon upisa prava za TMG-ove i da ispunjavaju zahtjeve iz tačke FCL.135.A podtačke (a) na avionima.”;
- (13) u tački FCL.135.A dodaje se podtačka (c) koja glasi:
„(c) Podnosiocima zahtjeva za proširenje prava LAPL(A)-a na TMG-ove koji imaju i SPL izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976 sa pravima za upravljanje TMG-ovima to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz podtačke (a).”;
- (14) u Poddijelu B brišu se odsjeci 4 i 5;
- (15) naslov Poddijela C zamjenjuje se sljedećim:
„DOZVOLA PRIVATNOG PILOTA (PPL)”;
- (16) tačka FCL.200 zamjenjuje se sljedećim:
„FCL.200 Minimalna starosna dob
Podnosioci zahtjeva za BPL moraju da imaju najmanje 17 godina.”;
- (17) u tački FCL.210 podtač. (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:
„(a) Podnosilac zahtjeva za PPL mora da završi kurs obuke u ATO-u ili DTO-u.

(b) Kurs uključuje obuku iz teorijskog znanja i letačku obuku koja odgovara pravima za PPL za koje se podnosi zahtjev.”;

(18) tačka FCL.215 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.215 Teorijski ispit

Podnosioci zahtjeva za PPL dužni su da polaganjem ispita iz sljedećih predmeta demonstriraju nivo teorijskog znanja koji odgovara pravima koja im se daju:

(a) zajednički predmeti:

- vazduhoplovni propisi,
- ljudske mogućnosti,
- meteorologija,
- komunikacije; i
- navigacija;

(b) specifični predmeti koji se odnose na različite kategorije vazduhoplova:

- teorija leta,
- operativne procedure,
- performanse i planiranje leta, i
- opšte poznavanje vazduhoplova.”;

(19) tačka FCL.235 mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Podnosioci zahtjeva za PPL dužni su da polaganjem praktičnog ispita demonstriraju sposobnost obavljanja dužnosti PIC-a na vazduhoplovu odgovarajuće kategorije i poznavanje relevantnih procedura i manevara sa odgovarajućom kompetencijom koja odgovara pravima koje im se daju.”;

(b) podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Podnosioci zahtjeva za praktični ispit morali su da obave letačku obuku na istoj klasi ili tipu vazduhoplova koji se koristi u praktičnom ispitu.”;

(20) U tački FCL.210.A podtačka (c) mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Specifični zahtjevi za podnosiocima zahtjeva koji imaju SPL izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, uključujući prava za upravljanje TMG-ovima. Podnosioci zahtjeva za PPL(A) koji imaju SPL sa pravima za upravljanje TMG-ovima moraju da imaju:”;

(b) podtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) najmanje 24 sata naleta na TMG-ovima nakon upisa prava za TMG-ove; i”;

(21) u tački FCL.210.As podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Podnosiocima zahtjeva koji imaju BPL izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-BFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/395 i kvalifikaciju za upravljanje toplovazdušnim vazdušnim brodovima priznaje se 10% ukupnog naleta koji su ostvarili na dužnosti PIC-a na takvim vazdušnim brodovima, pri čemu je gornja granica priznatog naleta 5 sati.”;

(22) u Poddijelu C brišu se odsjeci 5 i 6;

(23) tačka FCL.600 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.600 IR — Opšte

Uz izuzeće odredaba iz tačke FCL.835, operacije aviona, helikoptera, vazdušnog broda ili vazduhoplova sa motornim uzgonom po IFR-u mogu da obavljaju samo imaoci PPL-a, CPL-a, MPL-a i ATPL-a koji imaju IR za odgovarajuću kategoriju vazduhoplova ili, ako imalac nema IR za odgovarajuću kategoriju vazduhoplova, isključivo tokom praktičnog ispita ili obuke sa instruktorom.”;

(24) u tački FCL.620 dodaje se nova podtačka (c) koja glasi:

„(c) Podnosiocima zahtjeva koji su položili praktični ispit za IR za višemotorne avione u višemotornom avionu sa jednim pilotom za koji je potrebno ovlašćenje za klasu izdaje se i IR za jednomotorne avione za ovlašćenja za klasu ili tip jednomotornih aviona koja imaju.”;

(25) u tački FCL.700 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Imaoci dozvole pilota mogu da obavljaju dužnost pilota vazduhoplova samo ako imaju važeće, odgovarajuće ovlašćenje za klasu ili tip, osim u sljedećim slučajevima:

- (1) ako koriste prava LAPL-a;
- (2) tokom praktičnog ispita ili provjere stručnosti za obnovu ovlašćenja za klasu ili tip;
- (3) tokom letačke obuke;
- (4) ako imaju ovlašćenje za probni let stečeno u skladu sa tačkom FCL.820.”;

(26) u tački FCL.725 dodaje se nova podtačka (f) koji glasi:

„(f) Podnosiocima zahtjeva za ovlašćenje za klasu za TMG-ove koji imaju i SPL izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, uključujući prava za upravljanje TMG-ovima, to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz podtač. (a), (b) i (c).”;

(27) tačka FCL.740.A mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka (a) podpodtačka (4) zamjenjuje se sljedećim:

„(4) Produženje BIR-a ili IR(A)-a, ako ih podnosilac zahtjeva ima, može da se kombinuje sa provjerom stručnosti za produženje ovlašćenja za klasu ili za tip.”;

(b) podtačka (b) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) Ovlašćenje za klasu jednomotornog klipnog aviona i ovlašćenja za klasu TMG-a. Za produženje ovlašćenja za klasu jednomotornog klipnog aviona ili TMG-a podnosioci zahtjeva moraju:”;

(c) u podtački (b) dodaje se sljedeća podpodtačka (5) koja glasi:

„(5) Provjera stručnosti za produženje ovlašćenja za klasu jednomotornog aviona sa jednim pilotom može da se kombinuje sa provjerom stručnosti za produženje BIR-a u skladu sa tačkom FCL.835 podtačkom (g) podpodtačkom (8).”;

(28) tačka FCL.800 mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Imaoci dozvole pilota sa pravima za upravljanje avionima ili TMG-ovima mogu da obavljaju akrobatske letove samo ako imaju ovlašćenje za akrobatsko letjenje u skladu sa ovom tačkom.”;

(b) podtačka (b) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) nakon izdavanja dozvole, najmanje 30 sati naleta na avionima ili TMG-ovima kao PIC;”;

(c) podtačka (b) podpodtačka (2) podpodpodtačka (ii) zamjenjuje se sljedećim:

„(ii) najmanje 5 sati naleta na avionima ili TMG-ovima u letu na motorni pogon tokom obuke za akrobatsko letjenje.”;

(d) podtačka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Prava za ovlašćenje za akrobatsko letjenje ograničena su na akrobatsko letjenje avionima ili TMG-ovima u letu na motorni pogon, zavisno od toga na kojem vazduhoplovu je usaglašenost sa zahtjevima iz podtačke (b) podpodtačke (1) i podtačke (b) podpodtačke (2) podpodpodtačke (ii). Ovo ograničenje se ukida na zahtjev ako je pilot uspješno obavio najmanje 3 sata naleta sa instruktorima na avionima ili TMG-ovima u letu na motorni pogon, zavisno od slučaja, tokom kojih je obuhvaćen cijeli nastavni plan obuke za akrobatski let.”;

(e) dodaje se podtačka (d) koja glasi:

„(d) Podnosiocima zahtjeva za ovlašćenje za akrobatsko letjenje koji imaju i ovlašćenje za klasu TMG-a i prava za napredno akrobatsko letjenje za jedrilice sa pravima iz tačke SFCL.200 podtačka (d) Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976:

- (1) ovlašćenje za akrobatsko letjenje nije ograničeno na avione, kako je utvrđeno u podtački (c), ako su usaglašeni sa zahtjevima iz podtačke (b) podpodtačke (1) i podtačke (b) podpodtačke (2) podpodpodtačke (ii) za avione; ili
- (2) priznaje se u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz stava (b) za sticanje ovlašćenja za akrobatsko letjenje ograničenog na TMG-ove u letu na motorni pogon. To ograničenje se ukida na zahtjev ako pilot završi obuku iz podtačke (c).”;

(29) tačka FCL.805 mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka (b) podpodtačka (2) podpodpodtačka (iii) zamjenjuje se sljedećim:

„(iii) osim za imaoce SPL-a izdatog u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, 5 letova za upoznavanje u jedrilici koja je pokrenuta pomoću vazduhoplova.”;

(b) dodaje se podtačka (g) koja glasi:

„(g) Podnosiocima zahtjeva za ovlaštenje za vuču jedrilica ili vuču transparenata za TMG-ove u skladu sa ovom tačkom koji imaju ovlaštenje za vuču jedrilica ili vuču transparenata u skladu sa tačkom SFCL.205 Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, zavisno od slučaja, ili koji su ispunili sve zahtjeve za sticanje tog ovlaštenja, to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz podtač. (b) ili (c), zavisno od slučaja.“;

(30) tačka FCL.810 mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka (a) mijenja se kako slijedi:

(i) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) Da bi koristili prava LAPL-a ili PPL-a za avione, TMG-ove ili vazdušne brodove u uslovima VFR-a noću, podnosioci zahtjeva moraju da završe kurs obuke u DTO-u ili ATO-u u roku od najviše šest mjeseci. Kurs obuke mora da sadrži:“;

(ii) dodaje se podpodtačka (4) koja glasi:

„(4) Podnosiocima zahtjeva za ovlaštenje za noćno letjenje za avione ili TMG-ove u skladu sa ovom podpodtačkom koji imaju ovlaštenje za noćno letjenje za TMG-ove u skladu sa tačkom SFCL.210 Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, ili koji su ispunili sve zahtjeve za sticanje tog ovlaštenja, to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz podpodtač. (1) i (2).“;

(b) briše se podtačka (c);

(31) u tački FCL.815, uvodna rečenica podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Prava. Prava imalaca ovlaštenja za letjenje u planinskom području su izvođenje letova avionima ili TMG-ovima na površine i sa površina za koje su odgovarajući organi, imenovani od strane država članica, propisali da je takvo ovlaštenje potrebno.

Imaoci LAPL-a ili PPL-a sa pravima za upravljanje avionima ili TMG-ovima mogu da dobiju inicijalno ovlaštenje za letjenje u planinskom području za:“;

(32) briše se tačka FCL.825;

(33) briše se tačka FCL.830;

(34) dodaje se tačka FCL.835 koja glasi:

„FCL.835 Osnovno ovlaštenje za instrumentalno letjenje (*Basic instrument rating – BIR*)

(a) Prava i uslovi

(1) Prava imaoaca BIR-a su da izvodi letove po IFR-u na avionima sa jednim pilotom za koje imaju ovlaštenja za klasu, uz izuzetak aviona visokih performansi i varijanti aviona ako je na osnovu podataka o operativnoj prikladnosti određeno da je potreban IR.

(2) Prava BIR-a mogu da se koriste samo u skladu sa tačkom FCL.205.A.

(3) Prava BIR-a mogu da se koriste noću samo ako pilot ima ovlaštenje za noćno letjenje u skladu sa tačkom FCL.810.

(4) Prava BIR-a za višemotorne avione važe i za jednomotorne avione za koje pilot ima važeće ovlaštenje za klasu jednomotornog aviona.

(5) Na korištenje prava BIR-a primjenjuju se svi sljedeći uslovi:

(i) visina odluke (DH) ili minimalna visina snižavanja (MDH) koja se upotrebljava kao operativni minimum aerodroma mora biti najmanje 200 ft veća od visine koja bi se inače izračunala u skladu sa tačkom „NCO.OP.110 Operativni minimumi aerodroma – avioni i helikopteri“ i tačkom „NCO.OP.111 Operativni minimumi aerodroma – operacije NPA, APV, CAT I“ Priloga VII Regulative (EU) br. 965/2012; i

(ii) vidljivost koja važi kao operativni minimum aerodroma mora biti najmanje 1500 m;

(iii) vođa vazduhoplova ne smije da započne let po IFR-u ili prelazak sa VFR-a na IFR osim:

(A) ako je na aerodromu polaska vidljivost najmanje 1500 m i baza oblaka najmanje 600 ft ili objavljeni minimum kruženja za kategoriju vazduhoplova, zavisno od toga šta je veće; i

(B) ako na aerodromu odredišta i na svakom potrebnom alternativnom aerodromu raspoložive meteorološke informacije pokazuju da je u periodu od 1 sat prije do 1 sat nakon predviđenog vremena dolaska ili u periodu od stvarnog vremena polaska do 1 sat nakon predviđenog vremena dolaska, zavisno od toga koji je period kraći, vidljivost najmanje 1500 m i baza oblaka

najmanje 600 ft ili objavljeni minimum kruženja za kategoriju vazduhoplova, ili DH/MDH povećan za 200 ft u skladu sa (i), zavisno od toga šta je veće.

- (b) Preduslovi. Podnosioci zahtjeva za BIR moraju da imaju barem PPL(A).
- (c) Kurs obuke. Podnosioci zahtjeva za BIR moraju u ATO-u da završe:
- (1) Teorijsku obuku u skladu sa tačkom FCL.615 podtačkom (a); i
  - (2) letačku obuku koja obuhvata sljedeće module za instrumentalno letjenje:
    - (i) modul 1 – modul osnovne letačke obuke za letjenje isključivo po instrumentima;
    - (ii) modul 2 – modul primijenjene letačke obuke za procedure odlaska, holdinga, 2D i 3D prilaza po IFR-u;
    - (iii) modul 3 – modul primijenjene letačke obuke za letačke procedure na ruti po IFR-u; i
    - (iv) modul 4 – ako je zahtjev podnesen za BIR za višemotorne avione, modul primijenjene letačke obuke sa otkazom jednog motora mora uključivati procedure asimetričnog instrumentalnog prilaza i prekinutog prilaza; i
  - (3) letačka obuka koja je usaglašena sa sljedećim zahtjevima:
    - (i) prvo mora da se završi modul iz podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtačke (i). Moduli iz podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtač. (ii) i (iii), i ako je primjenljivo, podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtačke (iv) mogu da se završe redom koji odabere podnosilac zahtjeva;
    - (ii) moduli iz podtačke (c) podpodtačke (2) mogu da se završe na avionima, FSTD-ovima ili njihovoj kombinaciji. U svakom slučaju, podnosilac zahtjeva mora da prođe obuku na avionu koji se koristi na praktičnom ispitu;
    - (iii) moduli iz podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtač. (i), (ii) i (iv) mogu da se počnu izvan ATO-a, ali moraju da budu završeni u ATO-u. Modul iz podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtačke (iii) može da se završi izvan ATO-a;
    - (iv) prije započinjanja modula iz podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtač (iv) pilot koji nema ovlašćenje za klasu ili tip višemotornog aviona mora da prođe obuku za višemotorni avion iz Poddijela H ovog priloga (Dio-FCL).
- (d) Teorijsko znanje. Prije polaganja praktičnog ispita, a kroz polaganje ispita, iz predmeta iz podtačke (b) podnosioci zahtjeva moraju da pokažu nivo teorijskog znanja koji odgovara pravima koja se dodjeljuju. Teorijski ispit sastoji se od jednog ispita u pisanom obliku po modulu iz podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtač. (i), (ii) i (iii).
- (e) Praktični ispit. Nakon završene obuke iz podtačke (c) podnosioci zahtjeva polažu praktični ispit u avionu u skladu sa Dodatkom 7 ovog Priloga. Za ovlašćenje za BIR za višemotorne avione praktični ispit polaže se u višemotornom avionu. Za ovlašćenje za BIR za jednomotorne avione praktični ispit polaže se u jednomotornom avionu. Za potrebe ove podtačke višemotorni avion sa centralnim potiskom smatra se jednomotornim avionom.
- (f) Odstupajući od podtačke (d), imaoци BIR-a za jednomotorne avione koji imaju i ovlašćenje za klasu višemotornih aviona koji žele prvi put da steknu BIR za višemotorne avione moraju u ATO-u da završe kurs obuke iz podtačke (c) podpodtačke (2) podpodpodtačke (iv) i da polože praktični ispit iz podtačke (e).
- (g) Važenje, produženje i obnova
- (1) BIR važi 1 godinu.
  - (2) Kandidati za produženje važenja BIR-a:
    - (i) dužni su u periodu od 3 mjeseca prije datuma isteka važenja ovlašćenja da polože provjeru stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ovog dijela; ili
    - (ii) u periodu važenja da obave na dužnosti PIC-a 6 sati naleta po IFR-u, uključujući tri procedure instrumentalnog prilaza i da obave barem 1 sat naleta u letačkoj obuci sa instruktorom koji ima prava za obuku za BIR.
  - (3) Za svako naknadno produženje imalac BIR-a mora uspješno da položi provjeru stručnosti u skladu sa podpodtačkom (2) podpodpodtačkom (i) u avionu.
  - (4) Ako pilot odluči da ispuní zahtjeve za produženje prije roka iz podtačke (g) podpodtačke (2) podpodpodtačke (i), novi period važenja počinje od datuma provjere stručnosti.
  - (5) Podnosioci zahtjeva koji ne uspiju da polože relevantne odjeljke provjere stručnosti za BIR prije isteka važenja BIR-a ne smiju da koriste prava BIR-a sve dok u potpunosti ne polože provjeru stručnosti.
  - (6) Ako je period važenja BIR-a istekao, podnosioci zahtjeva za obnovu prava moraju:

- (i) ako je potrebno zbog potrebnog nivoa, da završe obuku obnove znanja u ATO-u ili, ako je BIR istekao prije najviše tri godine, sa instruktorom koji ima prava da pruža obuku za BIR; i
  - (ii) da polože provjeru stručnosti u avionu.
- (7) Za BIR za višemotorne avione provjera stručnosti zbog produženja ili obnove i letačka obuka iz podtačke (g) podpodtačke (2) podpodtačke (ii) moraju da se obave u višemotornom avionu.
- (8) Provjera stručnosti za produženje ili obnovu BIR-a može da se kombinuje sa provjerom stručnosti za produženje ili obnovu ovlašćenja za klasu aviona sa jednim pilotom u kojem prava BIR-a mogu da se koriste u skladu sa tačkom FCL.835 podtačkom (a) podpodtačkom (1).
- (h) Podnosiocima zahtjeva za BIR koji imaju PPL ili CPL stečen u skladu sa Prilogom I (Dio-FCL) i važeći IR(A) stečen u skladu sa zahtjevima iz Aneksa 1 Čikaške konvencije od strane treće zemlje to se iskustvo u cjelosti može priznati za potrebe kursa obuke iz podtačke (c) podpodtačke (2). Za sticanje BIR-a podnosioci zahtjeva moraju:
- (1) uspješno da polože praktični ispit iz podtačke (e);
  - (2) da na praktičnom ispitu usmeno ispitivaču pokažu da posjeduju odgovarajući nivo teorijskog poznavanja vazduhoplovnih propisa, meteorologije, performansi i planiranja leta; i
  - (3) da imaju najmanje 25 sati naleta po IFR-u kao PIC na avionima.
- (i) Imaocima IR-a to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz podtačke (c) podpodtačke (2).”;
- (35) tačka FCL.915 podtačka (c) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:
 „(c) Priznavanje za druge sertifikate instruktora i u svrhu produženja:
- (1) Potpuno priznavanje za vještine podučavanja i učenja može se dati:
- (i) imaocima sertifikata instruktora koji se prijavljuju za druge sertifikate instruktora; i
  - (ii) podnosiocima zahtjeva za sertifikat instruktora koji već imaju sertifikat instruktora izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976.”;
- (36) tačka FCL.905.FI mijenja se kako slijedi:
- (a) podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:
 „(a) PPL i LAPL za odgovarajuću kategoriju vazduhoplova;”;
- (b) podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:
 „(b) ovlašćenja za klasu i tip vazduhoplova sa jednim pilotom, uz izuzetak složenih aviona visokih performansi sa jednim pilotom;”;
- (c) podtačka (g) zamjenjuje se sljedećim:
 „(g) ovlašćenje za vuču ili za akrobatsko letjenje, pod uslovom da FI ima ta ovlašćenja i da je demonstrirao sposobnost da pruži obuku za to ovlašćenje instruktoru letjenja kvalifikovanom u skladu sa podtačkom (j);”;
- (d) podtačka (h) zamjenjuje se sljedećim:
 „(h) BIR ili IR za odgovarajuću kategoriju vazduhoplova, pod uslovom da FI ispunjava sve sljedeće uslove:
- (1) uspješno je položio kurs obuke za IRI kao student pilot i procjenu kompetencija za sertifikat za IRI;
  - (2) usaglašen je sa tačkom FCL.915.CRI podtačkom (a), tač. FCL.930.CRI i FCL.935 za višemotorne avione i sa tačkom FCL.910.TRI podtačkom (c) podpodtačkom (1) i tačkom FCL.915.TRI podtačkom (d) podpodtačkom (2) za višemotorne helikoptere;
- uz uslove iz podpodtač. (1) i (2):
- (3) ako tokom odobrenog kursa obuke u ATO-u FI pruža obuku u FSTD-ovima ili nadzire SPIC-ove u trenažnim letovima po IFR-u, FI je do tada od sticanja BIR-a ili IR-a obavio najmanje 50 sati naleta po IFR-u, od čega najviše 10 sati može biti instrumentalni nalet na uređaju na zemlji na FFS-u, FTD-u 2/3 ili FNPT-u II;
  - (4) ako FI pruža obuku u vazduhoplovu, mora da ima najmanje 200 sati naleta po IFR-u, od čega najviše 50 sati može biti instrumentalni nalet na uređaju na zemlji na FFS-u, FTD-u 2/3 ili FNPT-u II.”
- (e) podtačka (j) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:
 „(1) prošao je najmanje 500 sati letačke obuke u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova;”;
- (37) tačka FCL.910.FI mijenja se kako slijedi:
- (a) podtačka (a) mijenja se kako slijedi:

- (i) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:
„(1) za izdavanje PPL-a i LAPL-a;”;
  - (ii) podpodtačka (3) zamjenjuje se sljedećim:
„(3) za ovlaštenja za klasu i tip jednomotornih vazduhoplova sa jednim pilotom, uz izuzetak složenih aviona visokih performansi sa jednim pilotom;”;
- (b) u podtački (c) podpodtačka (3) zamjenjuje se sljedećim:
„(3) za FI(As)-a 15 sati ili 50 polijetanja letачke obuke koja obuhvata cijeli nastavni plan obuke za izdavanje PPL(As)-a.”;
- (38) u tački FCL.915.FI brišu se podpodtač. (e) i (f);
- (39) u tački FCL.930.FI podtačka (b) mijenja se kako slijedi:
- (a) podpodtačka (2) zamjenjuje se sljedećim:
„(2) najmanje 100 sati teorijske obuke, uključujući testove napredovanja;”;
  - (b) u podpodtački (3):
    - (i) podpodpodtačka (ii) zamjenjuje se sljedećim:
„(ii) u slučaju FI(As)-a najmanje 20 sati letачke obuke, od čega 15 sati mora biti letjenje sa instruktorom;”;
    - (ii) brišu se podpodpodtač. (iii), (iv) i (v);
  - (c) podpodtačka (4) zamjenjuje se sljedećim:
„(4) Podnosiocima zahtjeva za sertifikat FI-ja u drugoj kategoriji vazduhoplova koji imaju, ili su imali, FI(A), (H) ili (As) priznaje se 55 sati za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz podtačke (b) podpodtačke (2).”;
- (40) u tački FCL.940.FI podtačka (a) mijenja se kako slijedi:
- (a) podpodtačka (1) podpodpodtačka (i) podpodpodtačka (A) zamjenjuje se sljedećim:
„(a) u slučaju FI(A)-a i FI(H)-a, najmanje 50 sati letачke obuke u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova FI-ja, TRI-ja, CRI-ja, IRI-ja, MI-ja ili ispitivača. Ako se produžavaju prava za sprovođenje obuke za BIR i IR, 10 od tih 50 sati mora biti letачka obuka za BIR ili IR i mora se obaviti u periodu od 12 mjeseci prije datuma isteka važenja sertifikata FI-a;”;
  - (b) u podpodtački 1 podpodpodtački (i) brišu se podpodpodtač. (C) i (D);
  - (c) podpodtačka (2) zamjenjuje se sljedećim:
„(2) Imaoci relevantnog sertifikata FI-ja dužni su, u slučaju FI(A)-ja ili FI(H)-a barem za svako drugo produženje i u slučaju FI(As)-a barem za svako treće produženje, da polože procjenu kompetencija u skladu sa tačkom FCL.935.”;
- (41) u tački FCL.905.TRI podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:
„(a) produženje i obnovu IR-a, pod uslovom da TRI ima važeći IR;”;
- (42) u tački FCL.905.IRI podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:
„(a) Prava IRI-ja su sprovođenje obuke za sticanje, produženje i obnovu BIR-a i IR-a za odgovarajuću kategoriju vazduhoplova.”;
- (43) tačka FCL.915.IRI zamjenjuje se sljedećim:
„FCL.915.IRI
Podnosioci zahtjeva za sertifikat za IRI dužni su:
- (a) za IRI(A):
    - (1) za sprovođenje obuke u FSTD-ima tokom odobrenog kursa obuke u ATO-u da obave najmanje 200 sati naleta po IFR-u nakon izdavanja BIR-a ili IR-a, od čega najmanje 50 sati na avionima;
    - (2) za sprovođenje obuke u avionu da obave najmanje 800 sati naleta po IFR-u, od čega najmanje 400 sati na avionima;
    - (3) za podnošenje zahtjeva za IRI(A) za višemotorne avione da zahtjeve iz tačke FCL.915.CRI podtačke (a), tačke FCL.930.CRI i tačke FCL.935;
  - (b) za IRI(H):
    - (1) za sprovođenje obuke u FSTD-ima tokom odobrenog kursa obuke u ATO-u da obave 125 sati naleta po IFR-u nakon izdavanja IR-a, od čega najmanje 65 sati instrumentalnog naleta na helikopterima;

- (2) za sprovođenje obuke u helikopteru da obave najmanje 500 sati naleta po IFR-u, od čega najmanje 250 sati instrumentalnog naleta na helikopterima; i
- (3) za podnošenje zahtjeva za IR(H) za višemotorne helikoptere da ispune zahtjeve iz tačke FCL.905.FI podtačke (h) podpodtačke (2);
- (c) Podnosioci zahtjeva za IRI(As) sertifikat dužni su da imaju najmanje 300 sati naleta po IFR-u, od čega najmanje 100 sati instrumentalnog naleta na vazdušnim brodovima.”;
- (44) u tački FCL.905.STI podtačka (a) podpodtačka (2) zamjenjuje se sljedećim:
„(2) sticanje, produženje ili obnovu BIR-a i IR-a i ovlašćenja za klasu ili tip za avione sa jednim pilotom, uz izuzetak složenih aviona visokih performansi sa jednim pilotom.”;
- (45) u tački FCL.1005.FE brišu se podtač. (d) i (e);
- (46) u tački FCL.1005.TRE podtačka (a) podpodtačka (2) zamjenjuje se sljedećim:
„(2) provjera stručnosti za produženje ili obnovu ovlašćenja za tip i IR-ova;”;
- (47) u tački FCL.1005.CRE podtačka (b) podpodtačka (4) zamjenjuje se sljedećim:
„(4) produženje ili obnovu BIR-ova, pod uslovom da CRE ima:
(i) 1500 sati naleta kao pilot aviona; i
(ii) 450 sati naleta po IFR-u; i”;
- (48) tačka FCL.1005.IRE zamjenjuje se sljedećim:
„FCL.1005.IRE IRE – Prava
Prava imalaca sertifikata ispitivača za ovlašćenje za instrumentalno letjenje (IRE) su sprovođenje praktičnog ispita za sticanje i provjera stručnosti za produženje ili obnovu ovlašćenja BIR-ova ili IR-ova.”;
- (49) u tački FCL.1010.SFE podtački (a) podpodtač. (1) i (2) mijenjaju se kako slijedi:
„(a) SFE(A)
Podnosioci zahtjeva za SFE(A) sertifikat moraju da budu usaglašeni sa svim sljedećim uslovima:
(1) za avione sa više pilota:
(i) da imaju važeće ili istekle ATPL(A) i ovlašćenje za tip;
(ii) da imaju SFI(A) sertifikat za odgovarajući tip aviona; i
(iii) da imaju barem 1500 sati naleta na avionima sa više pilota kao piloti;
(2) za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom:
(i) da imaju važeće ili istekle CPL(A) i ovlašćenje za tip;
(ii) da imaju SFI(A) sertifikat za odgovarajuću klasu ili tip aviona; i
(iii) da imaju barem 500 sati naleta na avionima sa jednim pilotom kao piloti;”;
- (50) u tački FCL.1005.FIE podtačka (c) mijenja se kako slijedi:
„(c) FIE(As). Prava FIE-a na vazdušnim brodovima su sprovođenje procjena kompetencija za izdavanje, produženje ili obnovu sertifikata instruktora za vazdušne brodove, ako imaju odgovarajući sertifikat instruktora.”;
- (51) u tački FCL.1010.FIE brišu se podtač. (d) i (e);
- (52) Dodatak 1 mijenja se kako slijedi:
(a) tačka 1 zamjenjuje se sljedećim:
„1.LAPL i PPL”;
(b) tač. 1.1. i 1.2. zamjenjuju se sljedećim:
„1.1 Za izdavanje LAPL-a, imaocu LAPL-a za drugu kategoriju vazduhoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti teorijsko znanje iz zajedničkih predmeta iz tačke FCL.120 podtačke (a.)
1.2 Za izdavanje LAPL-a ili PPL-a, imaocima PPL-a, CPL-a ili ATPL-a za drugu kategoriju vazduhoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti teorijsko znanje iz zajedničkih predmeta iz tačke FCL.215 podtačke (a). To se priznavanje odnosi i na podnosiocima zahtjeva za izdavanje LAPL-a ili PPL-a koji imaju BPL izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili SPL izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, osim što se ne priznaje predmet „navigacija”.”;

(c) briše se tačka 1.2a;

(d) tačka 1.3 zamjenjuje se sljedećim:

„1.3 Za izdavanje PPL-a, imaocu LAPL-a za istu kategoriju vazduhoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti obuka i ispitivanje za teorijsko znanje.”;

(e) tačka 1.4 zamjenjuje se sljedećim:

„1.4 Odstupajući od tačke 1.2 za izdavanje LAPL(A)-a imalac SPL-a izdatog u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative (EU) 2018/1976 sa pravima za upravljanje TMG-ovima dužan je da dokaže odgovarajući nivo teorijskog znanja za klasu jednomotornih klipnih aviona-sa stajnim trapom za slijetanje na kopno u skladu sa tačkom FCL.135.A podtačkom (a) podpodtačkom (2).”;

(f) tačka 4.1. zamjenjuje se sljedećim:

„4.1 Podnosiocima zahtjeva za IR ili BIR koji su uspješno položili odgovarajuće teorijske ispite za CPL u istoj kategoriji vazduhoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva za teorijsko znanje priznaje se teorijsko znanje iz sljedećih predmeta:

- ljudske mogućnosti,
- meteorologija.”;

(53) Dodatak 3 mijenja se kako slijedi:

(a) u Poglavlju A stav nakon tačke 9 podtačke (f) podpodtačke (3) podpodpodtačke (ii) zamjenjuje se sljedećim:

„Podnosiocima zahtjeva koji imaju BIR ili sertifikat o završenoj obuci u modulu osnova instrumentalnog letjenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalnu obuku. Sati na BITD-u se ne priznaju.”;

(b) u Poglavlju C stav nakon tačke 8 podtačke (e) podpodtačke (2) podpodpodtačke (ii) zamjenjuje se sljedećim:

„Podnosiocima zahtjeva koji imaju BIR ili sertifikat o završenoj obuci u modulu osnovnog instrumentalnog letjenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalnu obuku. Sati na BITD-u se ne priznaju; i”;

(c) u Poglavlju D tačka 8 podtačka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) 10 sati letačke obuke za instrumentalno letjenje, od čega 5 sati može biti instrumentalni nalet na uređajima na zemlji na FNPT-u I, FTD-u 2, FNPT-u II ili FFS-u. Podnosiocima zahtjeva koji imaju BIR ili sertifikat o završenoj obuci u modulu osnovnog instrumentalnog letjenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalnu obuku. Sati na BITD-u se ne priznaju.”;

(d) u Poglavlju E u tački (3) podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) da imaju 150 sati naleta; pri čemu 50 sati mora biti na avionima kao PIC od čega 10 sati maršutnog letjenja.

Uz izuzetak zahtjeva od 50 sati naleta na avionima kao PIC, sati naleta na drugim kategorijama vazduhoplova kao PIC-a mogu se uračunati u 150 sati naleta na avionu u svakom od sljedećih slučajeva:

- (1) 20 sati na helikopterima, ako podnosioci zahtjeva imaju PPL(H);
- (2) 50 sati na helikopterima, ako podnosioci zahtjeva imaju CPL(H);
- (3) 10 sati na TMG-ovima ili jedrilicama;
- (4) 20 sati na vazdušnim brodovima, ako podnosioci zahtjeva imaju PPL(As);
- (5) 50 sati na vazdušnim brodovima, ako podnosioci zahtjeva imaju CPL(As).”;

(e) u poglavlju E tačka 9 zamjenjuje se sljedećim:

„9. Podnosiocima zahtjeva koji imaju važeći IR(A) priznaje se u potpunosti nalet za potrebe ispunjavanja zahtjeva za instrumentalno letjenje sa instruktorom. Podnosiocima zahtjeva koji imaju važeći IR(H) priznaje se do najviše 5 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtjeva za instrumentalno letjenje sa instruktorom, pri čemu najmanje 5 sati naleta za obuku za instrumentalno letjenje s instruktorom mora biti u avionu. Podnosiocima zahtjeva koji imaju BIR ili sertifikat o završenoj obuci u modulu osnovnog instrumentalnog letjenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalnu obuku.”;

(f) u poglavlju E tačka 12 podtačka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) 10 sati letačke obuke za instrumentalno letjenje, od čega 5 sati može biti instrumentalni nalet na uređajima na zemlji na FNPT-u I, FNPT-u II ili FFS-u. Podnosiocima zahtjeva koji imaju BIR ili sertifikat o

završenoj obuci u modulu osnovnog instrumentalnog letjenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalnu obuku. Sati na BITD-u se ne priznaju;”;

(54) U Dodatku 6, Poglavlje A mijenja se kako slijedi:

(a) „tačka 2 zamjenjuje se sljedećim:

„2. Podnosioci zahtjeva za modularni kurs obuke za IR(A) moraju da imaju PPL(A) ili CPL(A). Podnosilac zahtjeva za modul proceduralnog instrumentalnog letjenja koji nema CPL(A) mora da ima BIR ili sertifikat o završenoj obuci u modulu osnovnog instrumentalnog letjenja.”;

(b) tačka 10.1 zamjenjuje se sljedećim:

„10.1 Imaocima CPL(A)-a, BIR-a ili sertifikata o završenom kursu za modul osnovnog instrumentalnog letjenja može se priznati do najviše 10 sati obuke za potrebe ispunjavanja ukupnih zahtjeva za obuku iz tač. 7 ili 8”;

(55) U Dodatku 6, Poglavlje Aa mijenja se kako slijedi:

(a) mijenja se numeracija tač. 9 i 10, koje postaju tač. 11 i 12;

(b) dodaju se tač. 9 i 10 kako slijedi:

„9. Podnosiocima zahtjeva za modularnu obuku na osnovu kompetencija za IR(A) koji imaju BIR u skladu sa tačkom FCL.835 i koji su obavili najmanje 10 sati instrumentalnog naleta tokom obuke u ATO-u to se može priznati za potrebe ispunjavanja zahtjeva za kurs obuke iz tačke 4, pod uslovom da su sve teme na osnovu kompetencija za ovlaštenje za instrumentalno letjenje uključene u obuku za BIR i da ih je ocijenio ATO koji sprovodi modularni kurs obuke.

10. Podnosioci zahtjeva za modularnu obuku na osnovu kompetencija za IR(A) koji imaju BIR i koji su obavili najmanje 50 sati naleta na avionima po IFR-u kao PIC:

(a) u ATO-u:

(i) moraju da budu ocijenjeni da imaju prihvatljivi nivo teorijskog znanja za obuku na osnovu kompetencija za ovlaštenje za instrumentalno letenje;

(ii) dobijaju odgovarajuću letačku obuku zbog proširivanja prava za IFR u skladu sa tačkom FCL.605.IR podtačkom (a);

(b) nakon ispunjavanja zahtjeva iz podtačke (a):

(i) moraju uspješno da polože praktični ispit za IR(A) u skladu sa Dodatkom 7;

(ii) na praktičnom ispitu moraju usmeno ispitivaču da demonstriraju da posjeduju odgovarajući nivo teorijskog poznavanja vazduhoplovnih propisa, meteorologije i performansi i planiranja leta;”;

(56) Dodatak 7 mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se mijenja i glasi „**Praktični ispit za BIR i IR**”;

(b) tačka 1 zamjenjuje se sljedećim:

„1. Podnosioci zahtjeva ispituju se na istom tipu ili klasi vazduhoplova na kojem su bili obučavani i koji mora biti odgovarajuće opremljen za potrebe obuke i ispitivanja.”;

(c) tačka 9 zamjenjuje se sljedećim:

„9. Podnosioci zahtjeva ispitivaču pokazuju sve sprovedene provjere i dužnosti, uključujući identifikaciju radionavigacionih sredstava. Provjere se obavljaju u skladu sa odobrenim kontrolnim listama za vazduhoplov u kojem se održava ispit. Tokom pripreme za ispitni let podnosioci zahtjeva određuju podešavanja snage i brzine. Podnosioci zahtjeva izračunavaju podatke performansi za polijetanje, prilaz i slijetanje u skladu sa operativnim priručnikom ili letačkim priručnikom za korišćene vazduhoplove.”;

(d) u tački 11 na kraju tabele za „avione” tekst bilješke (++) zamjenjuje se sljedećim:

„(++) Za dobijanje prava za PBN, jedan prilaz u Odsjeku 4 ili Odsjeku 5 mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije izvodljiv, mora da se sprovede u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.”;

(e) u tački 11, na kraju tabele za „helikoptere” tekst bilješke (+) zamjenjuje se sljedećim:

„(+) Za dobijanje prava za PBN, jedan prilaz u Odsjeku 4 ili Odsjeku 5 mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije izvodljiv, mora da se sprovede u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.”;

(57) naslov Dodatka 9 mijenja se i glasi: „**Obuka, praktični ispit i provjera stručnosti za MPL, ATPL, ovlaštenja za tip i klasu i provjera stručnosti za BIR i IR**”;

(58) Dodatak 9 mijenja se kako slijedi:

(a) U Odsjeku B, u tački 5, podtačka (I) zamjenjuje se sljedećim:

„(l) Za dobijanje ili zadržavanje prava za PBN, jedan prilaz mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije moguć, obavlja se u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.

Odstupajući od prethodnog podstava, ako provjera stručnosti za produženje prava za PBN ne uključuje RNP APCH, prava pilota za PBN ne uključuju RNP APCH. Ograničenje se ukida ako je pilot prošao provjeru stručnosti koja uključuje RNP APCH.”;

(b) u Odsjeku B, u tački 6, podtačka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Kada se pojavi slovo „M” u koloni za praktični ispit ili provjeru stručnosti, označava obaveznu vježbu ili izbor među obavezanim vježbama ako se pojavljuje više od jedne vježbe.”;

(c) u Odsjeku B, u tački 6, tačka (j) zamjenjuje se sljedećim:

„(j) Za dobijanje ili zadržavanje prava za PBN, jedan prilaz mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije izvodljiv, obavlja se u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.

Odstupajući od prethodnog podstava, ako provjera stručnosti za produženje prava za PBN ne uključuje RNP APCH, prava pilota za PBN ne uključuju RNP APCH. Ograničenje se ukida ako je pilot prošao provjeru stručnosti koja uključuje RNP APCH.”;

(d) u Odsjeku B, u tački 6, u tabeli nakon podtačke (j), red za vježbu 3.8.3.4. zamjenjuje se sljedećim:

„3.8.3.4*	<p>Ručno upravljanje sa simuliranom otkazom jednog motora za vrijeme završnog prilaza do dodira sa tlom ili tokom cijelog postupka neuspjelog prilaza (zavisno od slučaja), sa početkom:</p> <p>(i) prije prelaska 1000 ft iznad nivoa aerodroma; i</p> <p>(ii) nakon prelaska 1000 ft iznad nivoa aerodroma;</p> <p>U avionima koji nisu odobreni kao avioni transportne kategorije (JAR/FAR 25) ili kategorije za regionalni prevoz (<i>commuter</i>) (SFAR 23), prilaz sa simuliranim otkazom motora i posljedični prekinuti prilaz započinje u kombinaciji sa 2D prilazom u skladu sa 3.8.4. Prekinuti prilaz započinje dolaskom na relativnu ili apsolutnu visinu nadvišavanja (OCH/A) i smije da počne najkasnije u trenutku dolaska na MDH/A od 500 ft iznad nadmorske visine praga poletno-sletne staze. U avionima koji imaju iste performanse kao transportna kategorija aviona u smislu mase na polijetanju i apsolutne visine po gustini instruktor može da simulira otkaz motora u skladu sa vježbom iz 3.8.3.4.</p>	P----->	----->	M“
-----------	---	---------	--------	----

(e) u Odsjeku B, tački 6, u tabeli nakon podtačke (j), briše se red za vježbu 3.8.3.5.;

(f) u Odsjeku C dodaje se tačka 8a kako slijedi:

„(8a) Za dobijanje ili zadržavanje prava za PBN jedan prilaz mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije izvodljiv, obavlja se u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.

Odstupajući od prethodnog podstava, ako provjera stručnosti za produženje prava za PBN ne uključuje RNP APCH, prava pilota za PBN ne uključuju RNP APCH. Ograničenje se ukida ako je pilot prošao provjeru stručnosti koja uključuje RNP APCH vježbu.”.

PRILOG II

Tačka MED.A.030 Priloga IV (Dio-MED) Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Ako koristi prava:

- (1) dozvole pilota lakog vazduhoplova (LAPL), dozvole pilota balona (BPL) izdate u skladu sa Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili dozvole pilota jedrilice (SPL) izdate u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, pilot mora da ima barem važeće ljekarsko uvjerenje za LAPL;
- (2) dozvole privatnog pilota (PPL), pilot mora da posjeduje važeće ljekarsko uvjerenje klase 2;
- (3) BPL-a za potrebe:
  - (i) komercijalnog prevoza putnika balonom, pilot mora da ima važeće ljekarsko uvjerenje klase 2;
  - (ii) komercijalnih operacija osim komercijalnog prevoza putnika balonom u kojima je u vazduhoplovu više od 4 lica, pilot mora da ima barem važeće ljekarsko uvjerenje klase 2;
- (4) SPL-a za potrebe komercijalnih operacija jedrilicom koje nisu one iz člana 3 stav (2) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, pilot mora da ima barem važeće ljekarsko uvjerenje klase 2;
- (5) dozvole komercijalnog pilota (CPL), dozvole pilota višečlane posade (MPL) ili dozvole transportnog pilota (ATPL), pilot mora da ima važeće ljekarsko uvjerenje klase 1.”;

(b) podtačka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Ako se u PPL dodaje ovlašćenje za instrumentalno letjenje ili ovlašćenje za osnove instrumentalnog letjenja, imalac dozvole obavlja test tonalne audiometrije u skladu sa periodičnošću i standardima zahtijevanim za imaoce ljekarskog uvjerenja klase 1.”.

PRILOG III

Prilog VI (Dio-ARA) Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) u tački ARA.GEN.220 podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Nadležni organ dužan je da uspostavi i ažurira spisak svih sertifikata organizacija, sertifikata o kvalifikaciji FSTD-a i dozvola, sertifikata i potvrda osoblja koje je izdala, izjava DTO-a koje je primio i programa obuke DTO-a koje je verifikovao ili odobrio kao usaglašene sa Prilogom I (Dio-FCL), Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976.“;

(2) tačka ARA.GEN.350 mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica podtačke (da) zamjenjuje se sljedećim:

„(da) Odstupajući od podtač. od (a) do (d), kad je riječ o DTO-ima, ako tokom nadzora ili na neki drugi način nadležni organ pronade dokaze koji ukazuju na neusaglašenost DTO-a sa osnovnim zahtjevima iz Priloga IV Regulative (EU) 2018/1139, zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL) i Priloga VIII (Dio-DTO) ove regulative ili zahtjevima iz Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, nadležni organ:“;

(b) podtačka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Ne dovodeći u pitanje moguće dodatne izvršne mjere, ako tijelo države članice koje sprovodi nadzor u skladu sa tačkom ARA.GEN.300 podtačkom (d) utvrdi da organizacija, koju je sertifikovao nadležni organ druge države članice ili koja se izjavila tom tijelu ili Agenciji, nije usaglašena sa osnovnim zahtjevima iz Priloga IV Regulative (EU) 2018/1139, zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga VII (Dio-ORA) i Priloga VIII (Dio-DTO) ove regulative ili zahtjevima iz Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, to tijelo o tome obavještava nadležni organ.“;

(3) U tački ARA.GEN.360 podtačka tačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Nakon primanja zahtjeva imaoca dozvole za promjenu nadležnog organa, kako je navedeno u tački FCL.015 podtački (e) Priloga I (Dio-FCL), tački BFCL.015 podtački (f) Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili tački SFCL.015 podtački (f) Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, nadležni organ koji je primio zahtjev, bez nepotrebnog odlaganja, od nadležnog organa imaoca dozvole traži da odmah prenese sve od sljedećeg:

(1) potvrdu dozvole;

(2) kopije medicinske dokumentacije imaoca dozvole koju taj nadležni organ vodi u skladu sa tač. ARA.GEN.220 i ARA.MED.150. Medicinska dokumentacija se prenosi u skladu sa tačkom MED.A.015 Priloga IV (Dio-MED) i uključuje pregled relevantne medicinske istorije podnosioca zahtjeva, koju potvrđuje i potpisuje medicinski procjenitelj.“;

(4) u tački ARA.FCL.200, dodaje se podtačka (e) koja glasi:

„(e) Instruktori za FI(B) ili FI(S) sertifikate. Nadležni organ uspostavlja odgovarajuće procedure za obavljanje trenažnih letova pod nadzorom iz:

(1) tačke BFCL.315 podtačke (a) podpodtačke (5) podpodpodtačke (ii) i tačke BFCL.360 podtačke (a) podpodtačke (2) Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395; i

(2) tačke SFCL.315 podtačke (a) podpodtačke (7) podpodpodtačke (ii) i tačke SFCL.360 podtačke (a) podpodtačke (2) Priloga III (Dio-SFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/1976.“;

(5) u tački ARA.FCL.250 podtački (a) podpodtačka (3) zamjenjuje se sljedećim:

„(3) imalac dozvole više nije usaglašen sa primjenljivim zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976.“;

(6) u tački ARA.FCL.300 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Nadležni organ uspostavlja potrebne aranžmane i procedure zbog omogućavanja podnosiocima zahtjeva da pristupe teorijskom ispitu u skladu sa primjenljivim zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976.“;

(7) nakon tačke ARA.ATO.105 dodaje se tačka ARA.ATO.110:

„ARA.ATO.110 Odobrenje liste minimalne ispravnosti opreme i sistema vazduhoplova

Ako nadležni organ primi zahtjev za odobrenje liste minimalne ispravnosti opreme i sistema vazduhoplova u skladu sa tač. ORO.MLR.105 Priloga III (Dio-ORO) i NCC.GEN.101 Priloga VI (Dio-NCC) Regulative (EU) br. 965/2012, dužan je da postupi u skladu sa tačkom ARO.OPS.205 Priloga II (Dio-ARO) navedene regulative.“;

(8) u tački ARA.DTO.100 podtački (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Ako izjava ne sadrži potrebne informacije ili ako informacije ukazuju na neusaglašenost sa osnovnim zahtjevima iz Priloga IV Regulative (EU) 2018/1139, zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL) i Priloga VIII (Dio-DTO) ove regulative ili zahtjevima iz Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, nadležni organ postupa u skladu sa tačkom ARA.GEN.350 podtačkom (da).“;

(9) u tački ARA.DTO.110 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Nakon što nadležni organ primi program obuke DTO-a i sve izmjene tog programa, o čemu se obavještava u skladu sa tačkom DTO.GEN.115 podtačkom (c) Priloga VIII (Dio-DTO), ili zahtjev za odobrenje programa obuke DTO-a, koji se podnosi u skladu sa tačkom DTO.GEN.230 podtačkom (c) navedenog priloga, nadležni organ provjerava da su ti programi obuke usaglašeni sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, zavisno od slučaja.“;

(10) Dodatak I mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica iza naslova „**Dozvola člana letačke posade**“ zamjenjuje se sljedećim:

„Dozvola člana letačke posade koju je država članica izdala u skladu sa Prilogom I (Dio-FCL), Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976 mora da bude u skladu sa sljedećim specifikacijama.“;

(b) u podtački (a) podpodtački (1) podpodpodtačka (III) zamjenjuje se sljedećim:

„(III) serijski broj dozvole koji započinje sa UN kodom zemlje izdavanja dozvole iza kojeg slijedi „FCL“, „BFCL“ ili „SFCL“ i oznaka sastavljena od arapskih brojeva i/ili slova latiničnog alfabeta.“;

(c) u podtački (a) podpodtački (2) podpodpodtačka (XII) zamjenjuje se sljedećim:

„(XII) ovlaštenja, sertifikati i ako je riječ o balonima i jedrilicama, prava: klasa, tip, sertifikati instruktora itd., sa datumima isteka važenja, prema potrebi. Prava radiotelefonije (R/T) mogu da se nalaze u dozvoli ili na posebnom sertifikatu.“;

(d) obrazac nakon podtačke (c) sa naslovom „Prednja stranica“ (EASA Obrazac 141 – 2. izdanje) mijenja se kako slijedi:

(i) rečenica „Izdato u skladu sa Dijelom-FCL“ zamjenjuje se sljedećim:

„Izdato u skladu sa Dijelom-FCL/Dijelom-BFCL/Dijelom-SFCL (izbrisati neprimjenljive termine)“;

(ii) rečenica „Ova je dozvola u skladu sa standardima ICAO-a, osim u slučaju LAPL i EIR prava“ zamjenjuje se sljedećim:

„Ova je dozvola u skladu sa standardima ICAO-a, osim u slučaju prava LAPL-a i BIR-a ili ako je uz nju priloženo ljekarsko uvjerenje za LAPL“;

(e) u obrascu ispod naslova „Stranica 2“, rečenica „Serijski broj dozvole uvijek započinje sa UN oznakom države izdavanja dozvole za kojom slijedi „FCL.“ (napomena koja se odnosi na polje br. III – Broj dozvole) zamjenjuje se sljedećim:

„Serijski broj dozvole uvijek započinje sa UN oznakom države izdavanja dozvole za kojom slijedi „FCL“, „BFCL“ ili „SFCL“, zavisno od slučaja.“;

(f) obrazac ispod naslova „Stranica 3“ mijenja se kako slijedi:

(i) rečenica „Koristiće se skraćenice kao u Dijelu-FCL (npr. PPL(H), ATPL(A) itd.)“ (napomena koja se odnosi na polje br. II – Naziv dozvole, datum inicijalnog izdavanja i oznaka države) zamjenjuje se sljedećim:

„Koristiće se skraćenice kao u Dijelu-FCL (npr. PPL(H), ATPL(A) itd.), Dijelu-BFCL i Dijelu-SFCL.“;

(ii) nakon rečenice „U slučaju LAPL: LAPL nije izdat u skladu sa standardima ICAO-a.“ (napomena koja se odnosi na polje br. XIII – Napomene) dodaje se sljedeći tekst:

„U slučaju SPL, osim u slučajevima iz člana 3b stav 2 tačka (b) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976: prava za akrobatsko letjenje i letjenje u uslovima bez vanjske vidljivosti za jedrilicu i za metode pokretanja koriste se u skladu sa tač. SFCL.155, SFCL.200 i SFCL.215 Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, zavisno od slučaja.“;

(11) Dodatak III zamjenjuje se sljedećim:

„SERTIFIKAT ZA ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OBUKU (ATO-i)

Evropska unija *

Nadležni organ

SERTIFIKAT ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OBUKU

[BROJ SERTIFIKATA/REFERENTNI BROJ]

U skladu sa Regulativom Komisije (EU) br. 1178/2011 [i Regulativom Komisije (EU) 2018/395/Sprovedbenom regulativom Komisije (EU) 2018/1976 (PRILAGODITI ZAVISNO OD SLUČAJA)] i pod dolje navedenim uslovima, [nadležni organ] ovim potvrđuje da je

[IME ORGANIZACIJE ZA OBUKU]

[ADRESA ORGANIZACIJE ZA OBUKU]

organizacija za obuku sertifikovana u skladu sa Dijelom-ORA sa pravom za sprovođenje kurseva obuke za Dio-FCL, uključujući upotrebu FSTD-ova, kako je navedeno u priloženom odobrenju kursa obuke /Dio-BFCL kursa obuke /Dio-SFCL kursa obuke [PRILAGODITI ZAVISNO OD SLUČAJA]

USLOVI:

Ovaj sertifikat je ograničen na prava i obim kurseva obuke, uključujući korišćenje FSTD-ova, navedenih u priloženom odobrenju kursa obuke.

Ovaj sertifikat je važeći dok je odobrena organizacija usaglašena sa Dijelom-ORA, Dijelom-FCL, Dijelom-BFCL, Dijelom-SFCL [PRILAGODITI ZAVISNO OD SLUČAJA] i drugim primjenljivim propisima.

Zavisno od usaglašenosti sa gore navedenim uslovima ovaj sertifikat je važeći ako nije vraćen, zamijenjen, ograničen, suspendovan ili ukinut.

Datum izdavanja:

Potpis:

[Nadležni organ]

*izbrisati „Evropska unija” za države koje nisu članice EU-a.

EASA obrazac 143, 2. izdanje – stranica 1 od 2

SERTIFIKAT ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OBUKU

ODOBRENJE PROGRAMA OBUKE

Dodatak sertifikatu ATO-a broj:

[BROJ SERTIFIKATA/REFERENTNI BROJ]

[IME ORGANIZACIJE ZA OBUKU]

stekla je pravo pružanja i sprovođenja kurseva obuke za Dio-FCL/Dio-BFCL/Dio-SFCL [PRILAGODITI ZAVISNO OD SLUČAJA] i korištenje sljedećih FSTD-ova:

Kurs obuke	FSTD-i koji se koriste, uključujući slovni kod (1)

(1)kako je istaknuto na sertifikatu kvalifikacije

Ovo odobrenje kurseva obuke je važeće dok:

(a) sertifikat ATO-a nije vraćen, zamijenjen novim, ograničen, suspendovan ili ukinut; i

(b) se sve operacije izvode u skladu sa Dijelom-ORA, Dijelom-FCL, Dijelom-BFCL, Dijelom-SFCL [PRILAGODITI ZAVISNO OD SLUČAJA], drugim primjenljivim propisima i, prema potrebi, procedurama u dokumentaciji organizacije kako se zahtijeva u skladu sa Dijelom-ORA.

Datum izdavanja:

Potpis: [Nadležni organ]

Za državu članicu/EASA-u

EASA obrazac 143, 2. izdanje – stranica 2 od 2”;

(12) Dodatak VIII zamjenjuje se sljedećim:

„Odobrenje programa obuke
za deklarisanu organizaciju za obuku (DTO)
Evropska unija (*)
Nadležni organ

Organ izdavanja:

Naziv DTO-a:

Referentni broj DTO-a:

<i>Odobreni program/i obuke:</i>	<i>Referentni dokument:</i>	<i>Napomene:</i>
Standardizacija ispitivača – FE(S), FE(B) (**) Kurs obnove znanja za ispitivača – FE(S), FE(B) (**)		

Prethodno navedeni nadležni organ provjerio je prethodno navedene programe obuke i utvrdio da su ti programi usaglašeni sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL) Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011, Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976.

Datum izdavanja:

Potpis: [nadležni organ]

(*) izbrisati „Evropska unija” za države koje nisu članice EU-a.

(**) prilagoditi zavisno od slučaja.

PRILOG IV

Prilog VII (Dio-ORA) Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) tačka ORA.ATO.110 mijenja se kako slijedi:

(a) u podtački (b) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) obezbjeđivanje da je sprovedena obuka u skladu sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395, Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, zavisno od slučaja, i, ako je riječ o obuci za probne letove, da su ispunjeni relevantni zahtjevi iz Priloga I (Dio-21) Regulative Komisije (EU) br. 748/2012 i iz programa obuke;”;

(b) podtačka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Instruktori letjenja i instruktori na uređajima za obuku koji simuliraju let moraju da imaju kvalifikacije u skladu sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976 za vrstu obuke koju sprovode.”;

(2) u tački ORA.ATO.125 podtačka stav (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Program obuke mora biti usaglašen sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395, Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, zavisno od slučaja, i, ako je riječ o obuci za probne letove, relevantnim zahtjevima iz Priloga I (Dio-21) Regulative Komisije (EU) br. 748/2012.”.

PRILOG V

Prilog VIII (Dio-DTO) Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) tačka DTO.GEN.110 mijenja se kako slijedi:

(a) u podtački (a) podpodtač. (3) i (4) zamjenjuju se sljedećim:

„(3) za jedrilice, u skladu sa zahtjevima iz Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976:

- (a) teorijska obuka za SPL;
- (b) letačka obuka za SPL;
- (c) obuka za proširenje prava na jedrilice ili TMG-ove u skladu sa tačkom SFCL.150;
- (d) obuka za dodatne vrste starta u skladu sa tačkom SFCL.155;
- (e) obuka za dodatna ovlašćenja i prava: prava za osnovno akrobatsko letjenje, prava za napredno akrobatsko letjenje, ovlašćenje za vuču jedrilica, ovlašćenje za vuču transparentata, ovlašćenje za noćno letjenje za TMG-ove i ovlašćenje za letjenje u uslovima bez vanjske vidljivosti za jedrilicu;
- (f) obuka za sertifikat instruktora letjenja za jedrilice (FI(S));
- (g) kurs obnove znanja za FI(S);

(4) za balone, u skladu sa zahtjevima iz Priloga III (Dio-BFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976:

- (a) teorijska obuka za BPL;
- (b) letačka obuka za BPL;
- (c) obuka za proširenje klase ili grupe u skladu sa tačkom BFCL.150;
- (d) obuka za dobijanje dodatnih ovlašćenja: ovlašćenje za let vezanim toplovazдушnim balonom, ovlaštenje za noćno letjenje i ovlašćenje za komercijalne operacije;
- (g) obuka za sertifikat instruktora letjenja za balone (FI(B));
- (h) kurs obnove znanja za FI(B).“;

(b) podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) DTO je ovlašten i da sprovodi obuku za ispitivače iz tačke BFCL.430 i tačke BFCL.460 podtačke (b) podpodtačke (1) Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 za FE(B), kao i iz tačke SFCL.430 i tačke SFCL.460 podtačke (b) podpodtačke (1) Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976 za FE(S), pod uslovom da je DTO dostavio izjavu u skladu sa tačkom DTO.GEN.115 i da je nadležni organ odobrio program obuke u skladu sa tačkom DTO.GEN.230 podtačkom (c).“;

(2) u tački DTO.GEN.115 podtački (a), podpodtačka (8) zamjenjuje se sljedećim:

„(8) izjavu da je DTO usaglašen i da će tokom svih aktivnosti obuke obuhvaćenih izjavom nastaviti da bude usaglašen sa osnovnim zahtjevima iz Priloga IV Regulative (EU) 2018/1139, zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL) i Priloga VIII (Dio-DTO) ove regulative i zahtjevima iz Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976.“;

(3) tačka DTO.GEN.210 mijenja se kako slijedi:

(a) u podtački (a) podpodtački (2) podpodpodtačka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„(i) usaglašenosti obuke sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976 i sa programom obuke DTO-a.“;

(b) podtačka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Instruktori letjenja i instruktori na uređajima za obuku koji simuliraju let moraju da imaju kvalifikacije u skladu sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976 za vrstu obuke koje sprovode.“;

(4) tačka DTO.GEN.230 mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Programi obuke moraju da budu usaglašeni sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, zavisno od slučaja.“;

(b) podtačka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) DTO je ovlašten da sprovodi obuku iz tačke DTO.GEN.110 podtačke (b) samo ako je nadležni organ na zahtjev DTO-a u skladu sa tačkom ARA.DTO.110 izdao odobrenje kojim se potvrđuje da su program obuke za tu obuku i sve njegove izmjene usaglašeni sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL), Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, zavisno od slučaja. DTO podnosi zahtjev za to odobrenje podnošenjem svoje izjave u skladu sa tačkom DTO.GEN.115.“;

(5) U Dodatku 1, Odsjek 9 obrasca izjave zamjenjuje se sljedećim:

„9.	<p>Izjava</p> <p>DTO je izradio sigurnosnu politiku u skladu sa Prilogom VIII (Dio-DTO) Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011, a posebno sa njegovom tačkom DTO.GEN.210 podtačkom (a) podpodtačkom (1) podpodpodtačkom (ii), i primjenjivaće tu politiku tokom svih aktivnosti obuke obuhvaćenih izjavom.</p> <p>DTO je usaglašen sa osnovnim zahtjevima iz Priloga IV Regulative (EU) 2018/1139, zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL) i Priloga VIII (Dio-DTO) Regulative Komisije (EU) br. 1178/2011 i zahtjevima iz Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976 i tokom svih aktivnosti obuke obuhvaćenih izjavom nastaviće da ispunjava te zahtjeve.</p> <p>Potvrđujemo da su sve informacije sadržane u ovoj izjavi, uključujući njene priloge (ako je primjenljivo), potpune i tačne.</p> <p>Ime, datum i potpis predstavnika DTO-a</p> <p>Ime, datum i potpis rukovodioca obuke DTO-a”</p>
-----	---

DELEGIRANA REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2020/723

od 4. marta 2020. godine

**o utvrđivanju detaljnih pravila u pogledu prihvatanja sertifikata pilota izdatih u trećim zemljama i o izmjeni
Regulative (EU) br. 1178/2011**

ODSJEK 1

OPŠTE ODREDBE*Član 1***Oblast primjene**

Ovom Regulativom se utvrđuju detaljna pravila o uslovima za prihvatanje dozvola pilota i pripadajućih ovlašćenja, prava ili sertifikata i povezanih ljekarskih uvjerenja izdatih u skladu sa zakonima trećih zemalja.

*Član 2***Značenja izraza**

1. Za potrebe ove Regulative primjenjuju se značenja izraza iz Regulative (EU) br. 1178/2011, Regulative (EU) 2018/395 ⁽⁴⁾ i Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976 ⁽⁵⁾.
2. Pored toga, za potrebe ove Regulative „letovi proizvođača vazduhoplova“ znači letovi iz člana 6 stav 3 Regulative Komisije (EU) br. 965/2012 ⁽⁶⁾.

*Član 3***Prihvatanje dozvola iz trećih zemalja**

Ne dovodeći u pitanje međunarodne sporazume zaključene između Unije i treće zemlje u skladu sa članom 68 stav 1 tačka a Regulative (EU) 2018/1139, države članice mogu:

- (a) u skladu sa Odsjekom 2 ove regulative prihvatati pilotske dozvole i povezana ovlašćenja, prava ili sertifikate i povezana ljekarska uvjerenja izdate u skladu sa zakonima trećih zemalja;
- (b) u skladu sa članom 3 Regulative (EU) br. 1178/2011, članom 3a Regulative (EU) 2018/395 ili članom 3a Sprovedbene regulative (EU) 2018/1976, zavisno od toga šta se primjenjuje, izdavati ekvivalentne dozvole podnosiocima zahtjeva koji već imaju ekvivalentnu dozvolu, ovlašćenje, pravo ili sertifikat izdate u trećoj zemlji u skladu sa Aneksom 1 Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, potpisane 7. decembra 1944. godine u Čikagu („Čikaška konvencija“), pod uslovom da su ti podnosioci zahtjeva usaglašeni sa zahtjevima iz Odsjeka 3 i uzimajući u obzir priznavanje na osnovu preporuke odobrene organizacije za obuku ili deklarisanu organizacije za obuku;
- (c) u potpunosti priznati ispunjenje zahtjeva za pohađanje kursa obuke prije polaganja teorijskih ispita i praktičnih ispita imaocima dozvole transportnog pilota („ATPL“) koju su izdale treće zemlje ili je ona izdata u njihovo ime, u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije, pod uslovom da su ti imaoci ispunili zahtjeve u pogledu iskustva za izdavanje ATPL-a za relevantnu kategoriju vazduhoplova, kako je utvrđeno u Poddijelu F Priloga I Regulative (EU) br. 1178/2011 i pod uslovom da dozvola iz treće zemlje sadrži važeće ovlašćenje za tip vazduhoplova koji će se koristiti na praktičnom ispitu za sticanje ATPL-a;
- (d) izdavati ovlašćenja za tip aviona ili helikoptera imaocima dozvola izdatih u skladu sa Regulativom (EU) br. 1178/2011 koje su usaglašene sa zahtjevima trećih zemalja za izdavanje takvih ovlašćenja; ta će ovlašćenja biti ograničena na vazduhoplove registrovane u toj trećoj zemlji, ali to se ograničenje može ukloniti kad pilot bude usaglašen sa zahtjevima iz člana 10 ove regulative.

ODSJEK 2

VALIDACIJA DOZVOLA

Član 4

Opšte odredbe za validaciju dozvola

1. Nadležni organ države članice može izvršiti validaciju dozvole pilota koju je izdala treća zemlja u skladu sa zahtjevima Aneksa 1 Čikaške konvencije.
2. Za potrebe odredbi utvrđenih u ovoj regulativi nadležni organ države članice je sljedeći:
  - (a) za pilote sa boravištem na teritoriji Unije – nadležni organ države članice u kojoj pilot ima boravište ili prebivalište;
  - (b) za pilote koji nemaju boravište na teritoriji Unije – nadležni organ države članice u kojoj operator za kojeg rade ili namjeravaju da rade ima glavno sjedište poslovanja ili gdje je registrovan vazduhoplov kojim lete ili namjeravaju da lete.
3. Validacija dozvole ima rok važenja, koji nije duži od godinu dana, a prava se mogu koristiti samo za vrijeme važenja dozvole.

Nadležni organ koji je izvršio validaciju dozvole može da produži važenje samo jednom i to najviše za godinu dana ako je tokom perioda važenja pilot podnio zahtjev za izdavanje dozvole u skladu sa Prilogom I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011 ili pohađa obuku za izdavanje takve dozvole. U tom slučaju produženje obuhvata period potreban za izdavanje dozvole u skladu sa Prilogom I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011.
4. Imaoci dozvole koju je validirala država članica koriste prava u skladu sa zahtjevima iz Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011.

Član 5

Dozvole pilota za komercijalni vazdušni prevoz i ostale komercijalne aktivnosti

U svrhu validacije dozvole pilota za komercijalni vazdušni prevoz i ostale komercijalne aktivnosti imaoći moraju da budu usaglašeni sa sljedećim zahtjevima, prema potrebi zavisno od traženih prava:

- (a) ispuniti, u obliku praktičnog ispita, zahtjeve za produženje važenja ovlašćenja za tip ili klasu navedene u Prilogu I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011, primjenjive na prava postojeće dozvole;
- (b) demonstrirati znanje o relevantnim djelovima operativnih zahtjeva i Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (c) demonstrirati znanje jezika u skladu sa tačkom FCL.055 Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (d) posjedovati važeće ljekarsko uvjerenje klase 1, izdato u skladu sa Prilogom IV (Dio-MED) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (e) u slučaju aviona, osim zahtjeva iz tač. a do d, usaglašeni i sa zahtjevima u pogledu iskustva iz tabele 1 u prilogu ove Regulative;
- (f) u slučaju helikoptera, osim zahtjeva iz tač. a do d usaglašeni i sa zahtjevima u pogledu iskustva iz tabele 2 u prilogu ove Regulative.

Član 6

Dozvole pilota za nekomercijalne aktivnosti sa ovlašćenjem za instrumentalno letjenje

U svrhu validacije dozvola privatnog pilota sa ovlašćenjem za instrumentalno letjenje ili dozvola komercijalnog pilota („CPL“) i dozvola transportnog pilota vazdušnog prevoznika („ATPL“) s ovlašćenjem za instrumentalno letjenje ako pilot namjerava koristiti samo prava privatnog pilota, imaoći moraju ispuniti sve sljedeće zahtjeve:

- (a) položiti praktični ispit za ovlašćenje za instrumentalno letjenje i za ovlašćenja za tip ili klasu relevantna za prava dozvole koju posjeduju, u skladu sa Dodatkom 7 i Dodatkom 9 Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (b) demonstrirati znanje iz predmeta vazduhoplovno pravo, vazduhoplovni meteorološki kodovi, planiranje leta i performanse (IR) i ljudske mogućnosti;
- (c) demonstrirati znanje jezika u skladu sa tačkom FCL.055 Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (d) posjedovati barem ljekarsko uvjerenje klase 2 izdato u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije;
- (e) imati iskustvo od minimalno 100 sati instrumentalnog naleta kao vođa vazduhoplova („PIC“) na relevantnoj kategoriji vazduhoplova.

Član 7

Dozvole pilota za nekomercijalne aktivnosti bez ovlašćenja za instrumentalno letjenje

U svrhu validacije dozvola privatnog pilota ili dozvola CPL i ATPL bez ovlašćenja za instrumentalno letjenje, ako pilot namjerava da koristi samo prava privatnog pilota, imaoci moraju da budu usaglašeni sa svim sljedećim zahtjevima:

- (a) demonstrirati znanje iz predmeta vazduhoplovni propisi i ljudske performanse;
- (b) položiti praktični ispit za dozvolu privatnog pilota („PPL”) kako je utvrđeno u tački FCL.235 Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (c) ispuniti relevantne zahtjeve Poddijela H Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011 za izdavanje ovlašćenja za tip ili klasu zavisno od prava postojeće dozvole;
- (d) posjedovati barem ljekarsko uvjerenje klase 2 izdato u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije;
- (e) demonstrirati znanje jezika u skladu sa tačkom FCL.055 Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (f) imati iskustvo od minimalno 100 sati kao pilot na relevantnoj kategoriji vazduhoplova.

Član 8

Validacija dozvola pilota za specifične zadatke ograničenog trajanja

1. Nezavisno od odredbi prethodnih članova, u slučaju letova proizvođača vazduhoplova nadležni organ države članice može prihvatiti dozvolu izdatu u trećoj zemlji u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije na maksimalan period od 12 mjeseci za specifične zadatke ograničenog trajanja, kao što su letovi obuke zbog inicijalnog početka upotrebe, demonstrativni letovi, preleti ili probni letovi, pod uslovom da je podnosilac zahtjeva usaglašen sa sljedećim zahtjevima:

- (a) posjeduje odgovarajuću dozvolu i ljekarsko uvjerenje i povezana ovlašćenja ili kvalifikacije izdate u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije;
- (b) poslodavac mu je, direktno ili indirektno, proizvođač aviona ili vazduhoplovni organ.

U tom slučaju, nadležni organ ograničava prava imaoca na izvođenje letačke obuke i testiranje za inicijalno sticanje ovlašćenja za tip, nadzor inicijalnog linijskog letjenja pilota operatora, letove u svrhu isporuke vazduhoplova ili prelete, inicijalno linijsko letjenje, letačke demonstracije ili probne letove, zavisno od poslova predviđenih ovim stavom.

2. Odstupajući od čl. 4 do 7 nadležni organ države članice može za takmičarske letove ili vazduhoplovne priredbe ograničenog trajanja da izvrši validaciju dozvole koju je izdala treća zemlja i da imaocu omogući korišćenje prava dozvole PPL kako je navedeno u Prilogu I (Dio-FCL) regulative (EU) br. 1178/2011, dozvole za pilota balona (BPL) kako je navedeno u Prilogu III (Dio-BFCL) Regulative (EU) 2018/395 ili dozvole za pilota jedrilice (SPL) kako je navedeno u Prilogu III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative (EU) 2018/1976 pod uslovom da postoji usaglašenost sa svim sljedećim zahtjevima:

- (a) prije događanja, organizator takmičenja ili vazduhoplovne priredbe nadležnim organima pruža odgovarajuće dokaze o načinu na koji će obezbijediti da je pilot upoznat sa relevantnim sigurnosnim informacijama i upravljati svakim rizikom povezanim sa letovima;
- (b) podnosilac zahtjeva posjeduje odgovarajuću dozvolu i ljekarsko uvjerenje i pripadajuća ovlašćenja ili kvalifikacije izdate u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije.

3. Odstupajući od čl. 4 do 7 nadležni organ države članice može da izvrši validaciju dozvole koja je ekvivalentna jednoj od dozvola iz stava 2 i izdata u trećoj zemlji u skladu sa zahtjevima Aneksa 1 Čikaške konvencije u trajanju od najviše 28 kalendarskih dana za specifične nekomercijalne poslove, pod uslovom da je podnosilac zahtjeva usaglašen sa svim sljedećim zahtjevima:

- (a) posjeduje odgovarajuću dozvolu i ljekarsko uvjerenje i povezana ovlašćenja ili kvalifikacije izdate u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije;
- (b) izveo je najmanje jedan aklimatizacioni let sa kvalifikovanim instruktorom prije obavljanja posebnih poslova ograničenog trajanja.

ODSJEK 3
KONVERZIJA DOZVOLA

Član 9

Uslovi za konverziju dozvola

1. Nadležni organ države članice može da izvrši konverziju dozvole za relevantnu kategoriju vazduhoplova u dozvolu PPL u skladu sa Prilogom I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011 sa ovlašćenjem za klasu ili tip sa jednim pilotom, dozvolu BPL u skladu sa Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative (EU) 2018/395 ili dozvolu SPL u skladu sa Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative (EU) 2018/1976 ako je prvobitna dozvola izdata u trećoj zemlji u skladu sa zahtjevima Aneksa 1 Čikaške konvencije i dozvola je, alternativno:

- (a) ekvivalentna dozvolama iz stava 1; ili
- (b) dozvola CPL ili ATPL.

2. Imalac dozvole čija će se konverzija izvršiti mora da bude usaglašen sa sljedećim minimalnim zahtjevima za relevantnu kategoriju vazduhoplova:

- (a) da položi pismeni ispit iz predmeta vazduhoplovni propisi i ljudske mogućnosti;
- (b) da položi praktični ispit za dozvole PPL, BPL ili SPL, prema potrebi, u skladu sa Prilogom I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011, Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative (EU) 2018/395 ili Prilogom III (Dio-SFCL) Sprovedbene regulative (EU) 2018/1976;
- (c) da ispuni zahtjeve za izdavanje relevantnog ovlašćenja za klasu ili tip u skladu sa Poddijelom H;
- (d) da posjeduje ljekarsko uvjerenje, prema potrebi i u skladu sa Prilogom IV (Dio-MED) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (e) da demonstrira znanje jezika u skladu sa FCL.055 Priloga I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011;
- (f) da ima iskustvo od najmanje 100 sati kao pilot.

ODSJEK 4
PRIHVATANJE OVLAŠĆENJA ZA KLASU I TIP

Član 10

Uslovi za prihvatanje ovlašćenja za klasu i tip

Važeće ovlašćenje za klasu ili tip iz dozvole koju je izdala treća zemlja može se unijeti u dozvolu izdatu u skladu sa Prilogom I (Dio-FCL) Regulative (EU) br. 1178/2011, pod uslovom da je podnosilac zahtjeva:

- (a) usaglašen sa svim zahtjevima za iskustvo i svim preduslovima za izdavanje primjenljivog ovlašćenja za klasu ili tip u skladu sa Dijelom-FCL;
- (b) položio relevantni praktični ispit za izdavanje primjenljivog ovlašćenja za tip ili klasu u skladu sa Dijelom-FCL;
- (c) aktivno leti;
- (d) ima najmanje:
  - (i) za ovlašćenja za klasu aviona, 100 sati letačkog iskustva kao pilot na toj klasi;
  - (ii) za ovlašćenja za tip aviona, 500 sati letačkog iskustva kao pilot na tom tipu;
  - (iii) za jednomotorne helikoptere sa najvećom sertifikovanom masom na polijetanju do 3.175 kg, 100 sati letačkog iskustva kao pilot na tom tipu;
  - (iv) za sve ostale helikoptere, 350 sati letačkog iskustva kao pilot na tom tipu.

Član 11

Izmjene Regulative (EU) br. 1178/2011

Regulativa (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

- (a) član 8 briše se;
- (b) Prilog III briše se.

Član 12

Stupanje na snagu i primjena

Ova Regulativa stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Ova je Regulativa obavezujuća u cjelini i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu 4. marta 2020 godine.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Uslovi za prihvatanje dozvola koje su izdale treće zemlje ili su izdate u njihovo ime

Tabela 1

Zahtjevi u pogledu iskustva za avione

Dozvola	Ukupni sati naleta	Prava	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(A)	> 1500 sati kao PIC na avionima sa više pilota	Komercijalni vazdušni prevoz na avionima sa više pilota kao PIC	(a)
ATPL(A) ili CPL(A)/IR (*)	> 1500 sati kao PIC ili kopilot na avionima sa više pilota u skladu sa operativnim zahtjevima	Komercijalni vazdušni prevoz na avionima sa više pilota kao kopilot	(b)
MPL	> 1500 sati kao kopilot na avionima sa više pilota u skladu sa operativnim zahtjevima	Komercijalni vazdušni prevoz na avionima sa više pilota kao kopilot	(ba)
CPL(A)/IR	> 1000 sati kao PIC u komercijalnom vazdušnom prevozu od sticanja IR-a	Komercijalni vazdušni prevoz na avionima sa jednim pilotom kao PIC	(c)
CPL(A)/IR	> 1000 sati kao PIC ili kopilot na avionima sa jednim pilotom u skladu sa operativnim zahtjevima	Komercijalni vazdušni prevoz na avionima sa jednim pilotom kao kopilot u skladu sa operativnim zahtjevima	(d)
ATPL(A), CPL(A)/IR, CPL(A)	> 700 sati na avionima, uključujući 200 sati u ulozi za koju se traži prihvatanje i 50 sati u toj ulozi u posljednjih 12 mjeseci	Korišćenje prava na avionima u operacijama različitim od onih za komercijalni vazdušni prevoz	(e)
CPL(A)	> 1500 sati kao PIC u komercijalnom vazdušnom prevozu uključujući 500 sati na hidroavionima	Komercijalni vazdušni prevoz na avionima sa jednim pilotom kao PIC	(f)

(*)Imaoci CPL(A)/IR na avionima sa više pilota moraju da demonstriraju nivo znanja za ICAO ATPL(A) prije prihvatanja.

Tabela 2

Zahtjevi u pogledu iskustva za helikoptere

Dozvola	Ukupni sati naleta	Prava	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(H) važeći IR	> 1000 sati kao PIC na helikopterima sa više pilota	Komercijalni vazdušni prevoz na helikopterima sa više pilota kao PIC u VFR i IFR operacijama	(a)
ATPL(H) bez IR prava	> 1000 sati kao PIC na helikopterima sa više pilota	Komercijalni vazdušni prevoz na helikopterima sa više pilota kao PIC u VFR operacijama	(b)
ATPL(H) važeći IR	> 1000 sati kao pilot na helikopterima sa više pilota	Komercijalni vazdušni prevoz na helikopterima sa više pilota kao kopilot u VFR i IFR operacijama	(c)

ATPL(H) bez IR prava	> 1000 sati kao pilot na helikopterima sa više pilota	Komercijalni vazdušni prevoz na helikopterima sa više pilota kao kopilot u VFR operacijama	(d)
CPL(H)/IR (*)	> 1000 sati kao pilot na helikopterima sa više pilota	Komercijalni vazdušni prevoz na helikopterima sa više pilota kao kopilot	(e)
CPL(H)/IR	> 1000 sati kao PIC u komercijalnom vazdušnom prevozu od dobijanja IR	Komercijalni vazdušni prevoz na helikopterima sa jednim pilotom kao PIC	(f)
ATPL(H) sa ili bez IR prava, CPL(H)/IR, CPL(H)	> 700 sati na helikopterima različitim od onih koji su sertifikovani u skladu sa CS-27/29 ili ekvivalentnim, uključujući 200 sati u ulozi za koju se traži prihvatanje i 50 sati u toj ulozi u posljednjih 12 mjeseci	Korišćenje prava na helikopterima u operacijama različitim od onih za komercijalni vazdušni prevoz	(g)

(*)Imaoci CPL(H)/IR na helikopterima sa više pilota moraju da demonstriraju nivo znanja za ICAO ATPL(H) prije prihvatanja.

SPROVEDBENA REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2020/2193

od 16. decembra 2020. godine

o izmjenama Regulative (EU) br. 1178/2011 u pogledu zahtjeva za stručnost i metoda obuke članova letačke posade, i u pogledu prijavljivanja, analize i praćenja u vezi sa događajima u civilnom vazduhoplovstvu

Član 1

Izmjene i dopune Regulative (EU) br. 1178/2011

Regulativa (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

- (1) U članu 12 stav 4 datum „20. juna 2021. godine“ zamjenjuje se sa „20. juna 2022. godine“
- (2) Prilozi I, VI i VII mijenjaju se u skladu sa Prilogom I ove Regulative.
- (3) Prilozi I i VI ispravljaju se u skladu sa Prilogom II ove Regulative.

Član 2

Stupanje na snagu i primjena

Ova Regulativa stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u *Službenom listu Evropske unije*.

Tačka (1) podtačka (r) Priloga I i tačka (1) podtačka (a) Priloga II primjenjuju se od 8. septembra 2021. godine, a tačka (1) podtačka (p) Priloga I primjenjuje se od 31. januara 2022. godine

Ova Regulativa obavezujuća je u cjelini i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu 16. decembra 2020. godine

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEJEN

PRILOG I

Prilozi I, VI i VII Regulative (EU) br. 1178/2011 mijenjaju se kako slijedi:

(1) Prilog I (Dio-FCL) mijenja se kako slijedi:

(a) u tački FCL.010 dodaju se sljedeća značenja izraza:

- (i) „Operator za obuku koja se zasniva na dokazima (operator EBT-a)“ znači organizacija koja ima sertifikat vazdušnog prevoznika (AOC) u skladu sa Prilogom III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012 i koja je sprovela program EBT-a koji je odobrio nadležni organ u skladu sa odredbama te Regulative.”;
- (ii) „Praktična procjena EBT-a“ znači metoda za procjenu efikasnosti koja služi za provjeru integrisanog izvođenja kompetencija. Odvija se u simuliranim ili operativnim uslovima.”;

(iii) „Program EBT-a” znači program procjene i obuke pilota u skladu sa tačkom ORO.FC.231 Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012.”;

(iv) „Mješoviti program EBT-a” znači sve operatorove periodične obuke i provjeravanja u tački ORO.FC.230 Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012, čiji se dio odnosi na primjenu EBT-a, ali koji ne zamjenjuje provjere stručnosti u Dodatku 9 ovog Priloga.”;

(b) u tački FCL.015 dodaje se sljedeća podtačka (g):

„(g) Obuka završena na vazduhoplovu ili na uređajima za obučavanje koji simuliraju let (FSTD) u skladu sa Prilogom III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012 uzima se u obzir u okviru zahtjeva za iskustvom i produženjem roka utvrđenih u ovom Prilogu (Dio-FCL).”;

(c) u tački FCL.035 podtačka (a) dodaje se sljedeća podpodtačka (4):

„(4) Svi sati letjenja na avionima ili motornim jedrilicama (TMG-ovi) koji podliježu odluci države članice donesenoj u skladu sa članom 2 stav 8 tač. (a) ili (c) Regulative (EU) 2018/1139 ili koji su obuhvaćeni područjem primjene Priloga I te regulative priznaju se u potpunosti kako bi se ispunili zahtjevi u pogledu naleta iz tačke FCL.140.A podtačke (a) podpodtačke (1) i tačke FCL.740.A podtačke (b) podpodtačke(1) podpodpodtačke (ii) ovog Priloga, pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:

(i) predmetni avion ili TMG iste su kategorije i klase kao i vazduhoplov iz Dijela-FCL u odnosu na koji se priznaju sati letjenja;

(ii) u slučaju letova obuke sa instruktorom, za avion ili TMG koji se upotrebljava potrebno je odobrenje navedeno u tački ORA.ATO.135 Priloga VII (Dio-ORA) ili tački DTO.GEN.240 Priloga VIII (Dio-DTO).”;

(d) U tački FCL.235 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Podnosioci zahtjeva za PPL, polaganjem praktičnog ispita, kao PIC na vazduhoplovu odgovarajuće kategorije, pokazuju sposobnost obavljanja odgovarajućih procedura i manevara sa kompetentnošću koja odgovara dodijeljenim pravima.”;

(e) tačka FCL.625 mijenja se kako slijedi:

(i) u podtački (b) dodaje se sljedeća podpodtačka (4):

„(4) Podnosiocima zahtjeva za produženje roka važenja ovlašćenja za instrumentalno letjenje (IR-a) u potpunosti se priznaje provjera stručnosti u skladu sa ovim poddijelom kada završe praktičnu procjenu EBT-a u skladu sa Dodatkom 10 u vezi sa IR-om kod operatora EBT-a.”;

(ii) podtačka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Obnova

Ako je rok važenja IR istekao, u cilju obnove njihovih prava, podnosioci zahtjeva moraju da ispunjavaju sve sljedeće uslove:

(1) kako bi se utvrdilo da li je obuka obnove znanja potrebna da bi podnosioci zahtjeva postigli nivo stručnosti koji je potreban za uspješan prolaz elemenata instrumentalnog letjenja na praktičnom ispitu u skladu sa Dodatkom 9 ovog Priloga, moraju proći procjenu u bilo kojoj od sljedećih organizacija:

(i) u ATO-u;

(ii) kod operatora EBT-a koji ima posebno odobrenje za takvom obukom obnove znanja;

(2) ako organizacija koja sprovodi procjenu u skladu sa tačkom (1) smatra da je to potrebno, podnosioci zahtjeva moraju da završe obuku obnove znanja u toj organizaciji;

(3) nakon usklađivanja sa tačkom (1) i, prema potrebi, sa tačkom (2), podnosioci zahtjeva moraju proći provjeru stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ili proći praktičnu procjenu EBT-a u skladu sa Dodatkom 10 u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova. Ta se praktična procjena EBT-a može kombinovati sa obukom obnove znanja navedenom u tački (2);

(4) imaju ovlašćenje za klasu ili tip, osim ako nije drugačije određeno u ovom Prilogu.”;

(iii) podtač. (e) i (f) zamjenjuju se sljedećim:

(e) Imaoci važećeg IR u dozvoli pilota koju je izdala treća zemlja u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije izuzimaju se od ispunjavanja zahtjeva iz podtačke (c) podpodtač. (1) i (2) i podtačke (d) pri obnovi IR prava iz dozvola izdatih u skladu sa ovim Prilogom.

(f) Provjera stručnosti navedena u podtački (c) podpodtački (3) može se kombinovati sa provjerom stručnosti koja se sprovodi radi obnavljanja ovlašćenja za letjenje na odgovarajućoj klasi ili tipu.”;

(f) tačka FCL.625.A podtačka (a) mijenja se kako slijedi:

(i) podpodtačka (2) zamjenjuje se sljedećim:

„(2) uspješno polože provjeru stručnosti u skladu sa Dodatkom 9, ili praktičnu procjenu EBT-a u skladu sa Dodatkom 10, ako se IR produženje kombinuje sa produženjem ovlašćenja za letjenje na klasi ili tipu;

„(4) FNPT II ili FFS za odgovarajuću klasu ili tip aviona mogu da se koriste za produženje u skladu sa podpodtačkom (3), pod uslovom da se najmanje jedan od ova dva testa za provjeru stručnosti za produženje IR(A) obavlja u avionu.”;

(g) tačka FCL.740 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.740 Rok važenja i obnova ovlašćenja za letenje na klasi ili tipu

(a) Rok važenja

(1) Rok važenja ovlašćenja za letjenje na klasi ili tipu je jedna godina, osim ovlašćenja za letjenje na klasi jednomotornih vazduhoplova sa jednim pilotom, za koji je rok važenja 2 godine, osim ako nije drugačije određeno podacima o operativnoj prikladnosti (OSD). Ako piloti odluče da ispune zahtjeve za produženje prije roka propisanog u tač. FCL.740.A, FCL.740.H, FCL.740.PL i FCL.740.As, novi rok važenja počinje od datuma provjere stručnosti.

(2) Podnosiocima zahtjeva za produženje roka važenja ovlašćenja za klasu ili za tip u potpunosti se priznaje provjera stručnosti u skladu sa ovim poddjelom kada završe praktičnu procjenu EBT-a u skladu sa Dodatkom 10 kod operatora EBT-a koji je sproveo EBT za relevantnu klasu ili tip.

(b) Obnova

Pri obnovi ovlašćenja za letjenje na klasi ili tipu, podnosilac zahtjeva mora da ispuni sve sljedeće zahtjeve:

(1) kako bi se utvrdilo da li je obuka obnove znanja potrebna da bi podnosioci zahtjeva postigli nivo stručnosti potreban za sigurno upravljanje vazduhoplovom, moraju da prođu procjenu u bilo kojoj od sljedećih organizacija:

(i) u ATO-u;

(ii) u DTO-u ili ATO-u, ako se isteklo ovlašćenje odnosilo na klasu jednomotornog klipnog aviona koji nema visoke performanse, ovlašćenje za klasu TMG ili ovlašćenje za tip jednomotornog helikoptera iz tačke DTO.GEN.110 podtačke (a) podpodtačke (2) podpodpodtačke (c) Priloga VIII;

(iii) u DTO-u ili ATO-u ili s instruktorom, ako je ovlašćenje isteklo prije najviše tri godine i ako je bilo riječi o ovlašćenju za klasu jednomotornog klipnog aviona koji nema visoke performanse ili ovlašćenju za klasu TMG.

(iv) kod operatora EBT-a koji ima posebno odobrenje za takvom obukom obnove znanja;

(2) ako organizacija ili instruktor koji sprovode procjenu u skladu sa podpodtačkom (1) smatraju da je to potrebno, podnosioci zahtjeva moraju da završe obuku obnove znanja u toj organizaciji ili kod tog instruktora;

(3) nakon usklađivanja sa podpodtačkom (1) i, prema potrebi, sa pododtačkom (2), podnosioci zahtjeva moraju da prođu provjeru stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ili da završe praktičnu procjenu EBT-a u skladu sa Dodatkom 10. Ta se praktična procjena EBT-a može kombinovati sa obukom obnove znanja navedenom u podpodtački 2.

Bez obzira na podtačku (b) podpodtač. (1), (2) i (3), piloti koji posjeduju ovlašćenje za testno letjenje izdato u skladu sa tačkom FCL.820 koji su bili uključeni u testno letjenje tokom razvoja, sertifikacije ili proizvodnje za tip vazduhoplova i imaju ukupno 50 sati naleta ili 10 sati naleta kao PIC na testnim letovima u tom tipu vazduhoplova, tokom godine koja prethodi datumu njihovog zahtjeva, imaju pravo da podnesu zahtjev za produženje ili obnovu odgovarajućeg ovlašćenja za tip.

Podnosioci zahtjeva izuzimaju se od zahtjeva iz podtačke (b) podpodtač. (1) i (2) ako imaju važeće ovlašćenje za istu klasu ili tip vazduhoplova na dozvoli pilota koju je izdala treća zemlja u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije i imaju pravo da koriste prava tog ovlašćenja.

(c) Piloti koji napuste operatorov program EBT-a nakon što nisu dokazali prihvatljivi nivo stručnosti u skladu sa tim programom EBT-a ne mogu da koriste prava tog ovlašćenja za tip dok ne zadovolje jedan od sljedećih uslova:

(1) završe praktičnu procjenu EBT-a u skladu sa Dodatkom 10.

(2) polože provjeru stručnosti u skladu sa tačkom FCL.625 podtačkom (c) podpodtačkom (3) ili tačkom FCL.740 podtačkom (b) podpodtačkom (3), u zavisnosti od slučaja. U tom slučaju ne primjenjuje se tačka FCL.625 podtačka (b) podpodtačka (4) i tačka FCL.740 podtačka (a) podpodtačka (2)“;

(h) tačka FCL.720.A mijenja se kako slijedi:

(l) podtačka (a) mijenja se kako slijedi:

(1) prvi stav zamjenjuje se sljedećim:

„Podnosioci zahtjeva za inicijalnim izdavanjem prava za upravljanje avionom sa jednim pilotom u operacijama sa više pilota, kada podnose zahtjev za izdavanje ovlaštenja za klasu ili za tip ili kada proširuju prava ovlaštenja za klasu ili za tip koje već posjeduju na operacije sa više pilota, moraju da ispunjavaju zahtjeve iz podtačke (b) podpodtačke (4), a prije početka odgovarajućeg kursa obuke, i zahtjeve iz podtačke (b) podpodtačke (5).“;

(2) podtačka (3) zamjenjuje se sljedećim:

„(3) Složeni avioni visokih performansi sa jednim pilotom

Podnosioci zahtjeva za izdavanje ovlaštenja za tip složenog aviona visokih performansi sa jednim pilotom moraju, uz zahtjeve iz podtačke (2), da ispunjavaju sve sljedeće uslove:

(i) prethodno ili sada da imaju IR(A) za jednomotorni ili višemotorni avion, prema potrebi i kako je utvrđeno u poddijelu G;

(ii) za izdavanje prvog ovlaštenja za tip, prije početka kursa obuke za ovlaštenje za tip moraju da ispunjavaju zahtjeve iz podtačke (b) podpodtačke (5).“;

(ii) podtačka (b) mijenja se kako slijedi:

(1) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Podnosioci zahtjeva za kurs obuke za prvo ovlaštenje za tip aviona sa više pilota moraju da budu učenici piloti koji pohađaju kurs obuke za MPL ili, prije početka kursa obuke za ovlaštenje za tip, moraju da ispunjavaju sljedeće zahtjeve:“;

(2) podpodtačka (5) zamjenjuje se sljedećim:

„(5) završili su kurs obuke iz tačke FCL.745.A, osim ako ispunjavaju bilo koji od sljedećih uslova:

(i) u prethodne tri godine završili su obuku i provjeravanje u skladu s tač. ORO.FC.220 i ORO.FC.230 Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012;

(ii) završili su obuku iz tačke FCL.915 podtačke (e) podpodtačke (1) podpodtačke (ii).“;

(i) u tački FCL.740.A podtačka (a), podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) uspješno položiti provjeru stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ili završiti praktičnu procjenu EBT-a u skladu sa Dodatkom 10 na relevantnoj klasi ili tipu aviona ili na FSTD-u koji predstavlja tu klasu ili tip u okviru tri mjeseca koji prethode datumu isteka ovlaštenja; i“;

(j) tačka FCL.905.TRI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.905.TRI TRI– Prava i uslovi

(a) Prava TRI su sprovođenje obuke za:

(1) produženje i obnovu IR-a, pod uslovom da TRI ima važeći IR;

(2) sticanje TRI ili SFI sertifikata, pod uslovom da imalac ispunjava sve sljedeće uslove:

(i) ima barem 50 sati letačkog iskustva kao TRI ili SFI u skladu sa ovom Regulativom ili Regulativom (EU) br. 965/2012;

(ii) završio je nastavni plan letačke obuke odgovarajućeg dijela kursa obuke za TRI u skladu sa tačkom FCL.930.TRI podtačkom (a) podpodtačkom (3) i dobio pozitivnu ocjenu rukovodioca obuke ATO-a;

(3) u slučaju TRI za avione sa jednim pilotom:

(i) izdavanje, produženje i obnovu ovlaštenja za tip za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom, pod uslovom da podnosilac zahtjeva traži prava za izvođenje operacija sa jednim pilotom.

Prava TRI(SPA) mogu da se prošire na letačku obuku za ovlaštenje za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom u operacijama sa više pilota, pod uslovom da TRI ispunjava bilo koji od sljedećih uslova:

(A) posjeduje ili je posjedovao TRI sertifikat za avione sa više pilota;

(B) ima barem 500 sati na avionima u operacijama sa više pilota i završio je obuku za MCCI u skladu sa tačkom FCL.930.MCCI;

(ii) kurs za MPL u osnovnoj fazi, pod uslovom da su mu prava proširena na izvođenje operacija sa više pilota i posjeduje ili je posjedovao FI(A) ili IRI(A) sertifikat;

(4) u slučaju TRI za avione sa više pilota:

(i) sticanje, produženje i obnova ovlašćenja za tip za:

(A) avione sa više pilota;

(B) složene avione visokih performansi sa jednim pilotom kada podnosilac zahtjeva želi da izvodi operacije sa više pilota;

(ii) obuka za MCC;

(iii) MPL kurs u osnovnoj, proširenoj i naprednoj fazi pod uslovom da za osnovnu fazu posjeduje ili je posjedovao FI(A) ili IRI(A) sertifikat;

(5) u slučaju TRI za helikoptere:

(i) sticanje, produženje i obnova ovlašćenja za tip helikoptera;

(ii) obuka za MCC, pod uslovom da ima ovlašćenje za tip helikoptera sa više pilota;

(iii) proširenje prava s jednomotornog IR(H) na višemotorni IR(H);

(6) u slučaju TRI za vazduhoplove sa uzgonom dobijenim snagom:

(i) sticanje, produženje i obnova ovlašćenja za tip vazduhoplova sa uzgonom dobijenim snagom;

(ii) obuka za MCC.

(b) Prava TRI uključuju prava za sprovođenje praktične procjene EBT-a kod operatora EBT-a, pod uslovom da instruktor ispunjava zahtjeve iz Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012 za standardizaciju instruktora EBT-a kod tog operatora EBT-a.”;

(k) u tački FCL.905.SFI dodaje se sljedeća podtačka (e):

„(e) Prava SFI-a uključuju prava za sprovođenje praktične procjene EBT-a kod operatora EBT-a, pod uslovom da instruktor ispunjava zahtjeve iz Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012 za standardizaciju instruktora EBT-a kod tog operatora EBT-a.”;

(l) u tački FCL.930.SFI podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Kurs obuke za SFI mora da obuhvata:

(1) FSTD sadržaj odgovarajućeg kursa za ovlašćenje za tip;

(2) odgovarajuće djelove tehničke obuke i sadržaj FSTD-a nastavnog plana letačke obuke primjenljivog kursa obuke za TRI;

(3) 25 sati obuke za podučavanje i učenje.”;

(m) u tački FCL.1015 podtačka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Podnosilac zahtjeva za sertifikat ispitivača mora da prođe standardizacioni kurs koji sprovodi nadležni organ ili koji sprovodi ATO, i koji je odobrio nadležni organ.”;

(n) u tački FCL.1025 podtački (b) podpodtač. (1) i (2) i uvodna rečenica podpodtačke (3) zamjenjuju se sljedećim:

„(1) prije datuma isteka sertifikata moraju da sprovedu barem šest ispita praktične obuke, provjera stručnosti, procjena stručnosti ili faza procjene EBT-a tokom modula EBT-a iz tačke ORO.FC.231 Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012;

(2) u periodu od 12 mjeseci neposredno prije datuma isteka sertifikata, moraju da završe kurs obnove znanja ispitivača koji pruža nadležni organ ili koje pruža ATO uz odobrenje nadležnog organa;

(3) jedan od ispita praktične obuke, provjera stručnosti, procjena stručnosti ili faza procjene EBT-a koji se sprovode u skladu sa podpodtačkom (1) mora se sprovesti u periodu od 12 mjeseci neposredno prije datuma isteka sertifikata ispitivača i:”;

(o) tačka FCL.1010.SFE podtačka (a) mijenja se kako slijedi:

(i) u podpodtački (1) podpodpodtačka (ii) zamjenjuje se sljedećim:

„(ii) da ima SFI(A) sertifikat za odgovarajući tip aviona; i”;

(ii) u podpodtački (2) podpodpodtačka (ii) zamjenjuje se sljedećim:

„(ii) da ima SFI(A) sertifikat za odgovarajuću klasu ili tip aviona; i”;

(p) Dodatak 1 mijenja se kako slijedi:

(i) tačka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. LAPL i PPL“;

(ii) tač. 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4 zamjenjuju se sljedećim:

„1.1 Za izdavanje LAPL-a imaocu LAPL-a za drugu kategoriju vazduhoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti teorijsko znanje iz zajedničkih predmeta iz tačke FCL.120 podtačke (a).

1.2 Za izdavanje LAPL-a ili PPL-a imaocima PPL-a, CPL-a ili ATPL-a za drugu kategoriju vazduhoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti teorijsko znanje iz zajedničkih predmeta iz tačke FCL.215 podtačke (a). To se priznavanje odnosi i na podnosiocima zahtjeva za izdavanje LAPL-a ili PPL-a koji imaju BPL koji je izdat u skladu sa Prilogom III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395 ili SPL koji je izdat u skladu sa Prilogom III (dio SFCL) Sprovedbene regulative Komisije (EU) 2018/1976, osim što se ne priznaje predmet „navigacija“.

1.3 Za izdavanje PPL-a imaocu LAPL-a za istu kategoriju vazduhoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti teorijska obuka i ispitivanje znanja.

1.4 Odstupajući od tačke 1.2. za izdavanje LAPL(A)-a imalac SPL-a koji je izdat u skladu sa Prilogom III (dio SFCL) Sprovedbene regulative (EU) 2018/1976 s pravima za upravljanje TMG-ovima mora da dokaže odgovarajući nivo teorijskog znanja za klasu jednomotornih klipnih aviona (kopno) u skladu sa tačkom FCL.135.A podtačkom (a) podpodtačkom (2).

(iii) tačka 4.1. zamjenjuje se sljedećim:

„4.1 Podnosiocima zahtjeva za IR ili BIR koji su uspješno položili odgovarajuće ispite iz teorijskog znanja za CPL u istoj kategoriji vazduhoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva za teorijsko znanje priznaje se teorijsko znanje iz sljedećih predmeta:

- ljudske mogućnosti,
- meteorologija,
- komunikacija.“;

(q) u Odsjeku A Dodatka 3, u tački (9) podtačka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) 70 sati u ulozi PIC, od čega najviše 55 sati može biti u ulozi SPIC. Vrijeme instrumentalnog naleta u ulozi SPIC uračunava se kao vrijeme naleta u ulozi PIC do najviše 20 sati.“;

(r) u Odsjeku A Dodatka 6, tačka 2 zamjenjuje se sljedećim:

„2. Podnosioci zahtjeva za modularni kurs obuke za IR(A) moraju da imaju PPL(A) ili CPL(A). Podnosioci zahtjeva za modul proceduralnog instrumentalnog letjenja koji nemaju CPL(A) moraju da imaju BIR ili sertifikat o završenoj obuci u modulu osnovnog instrumentalnog letjenja.

ATO obezbjeđuje da je podnosilac zahtjeva za kurs višemotornog IR(A), koji nema ovlaštenje za klasu ili tip za višemotorni avion, završio obuku za višemotorni avion kako je navedeno u poddijelu H prije započinjanja letačke obuke za IR(A).“;

(s) U Dodatku 9 Odsjek B mijenja se kako slijedi:

(i) tačka 5 mijenja se kako slijedi:

(1) u podtački (k) tabela se zamjenjuje sljedećim:

	“(1)”		(2)		(3)		(4)		(5)	
Tip vazduhoplova	Sa jednim pilotom		Sa više pilota		Sa jednim pilotom→sa više pilota (inicijalno)		Sa više pilota→sa jednim pilotom (inicijalno)		Jednim pilotom + sa više pilota	
	Obuka	Ispitivanje/provjera	Obuka	Ispitivanje/provjera	Obuka	Ispitivanje/provjera	Obuka, ispitivanje i provjera (jednomotorni avioni)	Obuka, ispitivanje i provjera (avioni sa više motora)	Jednomotorni avioni	
Inicijalno izdavanje										
Svi (osim složeni sa jednim pilotom)	Odsjeci 1-6	Odsjeci 1-6	MCC CRM Ljudski faktori	Odsjeci 1-6	MCC CRM Ljudski faktori	Odsjeci 1-6	1.6,4.5, 4.6.5.2 i, ako je primjenljivo, jedan prilaz iz odsjeka 3.B	1.6, odsjek 6 i, ako je primjenljivo, jedan prilaz iz odsjeka 3.B		
Složeni sa jednim pilotom	1-7	1-6	TEM Odsjeci 1-7		TEM Odsjek 7					
Produženje										
Svi	Nije primjenljivo	Odsjeci 1-6	Nije primjenljivo	Odsjeci 1-6	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Operacije sa više pilota: Odsjeci 1-7 (obuka) Odsjeci 1-6	Operacije sa više pilota: Odsjeci 1-7 (obuka) Odsjeci 1-6 (provjera)	

								(provjera) Operacije sa jednim pilotom: 1.6, 4.5, 4.6, 5.2 i, ako je primjenljivo, jedan prilaz iz odsjeka 3.B	Operacije sa jednim pilotom: 1.6, odsjek 6, i ako je primjenljivo, jedan prilaz iz odsjeka 3.B	
Obnova										
Svi	FCL.740	Odsjeci 1-6	FCL.740	Odsjeci 1-6	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Obuka: FCL.740 Provjera: kao za produženje	Obuka: FCL.740 Provjera: kao za produženje“;

7.2.2 Sljedeće vježbe za izbjegavanje nepravilnog položaja: - vađenje iz položaja nosom prema gore pri različitim uglovima nagiba; i - vađenje iz položaja nosom prema dolje pri različitim uglovima nagiba	P	X Za ovu vježbu ne upotrebljava se avion“;			
---	---	---	--	--	--

(t) dodaje se sljedeći Dodatak 10:

„Dodatak 10

– Produženje i obnova ovlaštenja za tip, i produženje i obnova IR-ova kombinovano sa produženjem ili obnovom ovlaštenja za tip – praktična procjena EBT-a

A – Opšte

1. Produženje i obnova ovlaštenja za tip i produženje i obnova IR-ova kombinovano sa produženjem ili obnovom ovlaštenja za tip u skladu sa ovim Dodatkom obavlja se samo kod operatora EBT-a koji ispunjavaju sve sljedeće uslove:

(a) imaju uspostavljen program EBT-a relevantan za primjenljivo ovlaštenje za tip ili IR u skladu sa tačkom ORO.FC.231 Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012;

(b) imaju najmanje tri godine iskustva u sprovođenju mješovitog programa EBT-a;

(c) za svako ovlaštenje za tip u okviru programa EBT-a organizacija je imenovala rukovodioca EBT-a. Rukovodioci EBT-a moraju da ispunjavaju sve sljedeće uslove:

(i) da imaju prava ispitivača za odgovarajuće ovlaštenje za tip;

(ii) da imaju veliko iskustvo kao instruktor za odgovarajuće ovlaštenje za tip;

(iii) da bude lice koje je imenovano u skladu sa tačkom ORO.AOC.135 podtačkom (a) podpodtačkom (2) Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012 ili zamjenik tog lica.

2. Rukovodilac EBT-a odgovoran za odgovarajuće ovlaštenje za tip obezbeđuje da podnosilac zahtjeva ispunjava sve zahtjeve u pogledu kvalifikacija, obuke i iskustva iz ovog Priloga za produženje ili obnovu roka važenja odgovarajućeg ovlaštenja.

3. Podnosioci zahtjeva koji žele da izvrše produženje roka važenja ovlaštenja ili da ga obnove u skladu sa ovim Dodatkom moraju da ispunjavaju sve sljedeće uslove:

(a) da su uključeni u operatorov program EBT-a;

(b) da, u slučaju produženja roka važenja ovlaštenja, završe operatorov program EBT-a u periodu važenja odgovarajućeg ovlaštenja;

(c) da se, u slučaju obnove važenja ovlaštenja, pridržavaju procedura koje je razvio operator EBT-a u skladu sa tačkom ORO.FC.231 podtačkom (a) podpodtačkom (5) Priloga III (Dio-ORO) Regulative (EU) br. 965/2012.

4. Produženje ili obnova roka važenja ovlaštenja u skladu sa ovim Dodatkom obuhvata sve sljedeće elemente:

(a) kontinuiranu praktičnu procjenu EBT-a u okviru programa EBT-a;

(b) demonstraciju prihvatljivog nivoa učinka u svim kompetencijama;

(c) administrativni postupak produženja ili obnove važenja dozvole pri čemu rukovodilac EBT-a odgovoran za odgovarajuće ovlaštenje za tip obavlja sve sljedeće radnje:

(1) obezbeđuje da su ispunjeni zahtjevi iz tačke FCL.1030;

(2) kada djeluje u skladu sa tačkom FCL.1030 podtačkom (b) podpodtačkom (2), upisuje u dozvolu podnosioca zahtjeva novi datum isteka roka važenja ovlaštenja. Taj upis može da obavi drugo lice u ime rukovodioca EBT-a, ako mu je rukovodilac EBT-a dodijelio to pravo u skladu sa procedurama utvrđenim u programu EBT-a.

B – Sprovođenje praktične procjene EBT-a

Praktična procjena EBT-a sprovodi se u skladu sa operatorovim programom EBT-a.;

(2) Prilog VI (Dio-ARA) mijenja se kako slijedi:

(a) tačka ARA.GEN.125 zamjenjuje se sljedećim:

„ARA.GEN.125. Informacije za Agenciju

(a) Nadležni organ obavještava Agenciju u slučaju bilo kakvih značajnih problema u vezi sa sprovođenjem Regulative (EU) 2018/1139 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative u roku od 30 dana od trenutka kada je organ saznao za probleme.

(b) Ne dovodeći u pitanje Regulativu (EU) br. 376/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta (*) i delegirane i sprovedbene akte donesene na osnovu te regulative, nadležni organ što je prije moguće Agenciji dostavlja sve informacije značajne za sigurnost koje proizilaze iz prijave o događajima koje se nalaze u nacionalnoj bazi podataka.

(*) Regulativa (EU) br. 376/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta od 3. aprila 2014. godine o prijavljivanju, analizi i praćenju u vezi sa događajima u civilnom vazduhoplovstvu, o izmjeni i dopuni Regulative (EU) br. 996/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta i stavljanju van snage Direktive 2003/42/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i regulativa Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 (SL L 122, 24.4.2014., str. 18.).";

(b) tačka ARA.GEN.135 mijenja se kako slijedi:

(i) podtač. (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) Ne dovodeći u pitanje Regulativu (EU) br. 376/2014 i delegirane i sprovedbene akte donesene na osnovu te regulative, nadležni organ uspostavlja sistem za adekvatno prikupljanje, analizu i širenje informacija o sigurnosti.

(b) Agencija uspostavlja sistem za odgovarajuću analizu svih relevantnih primljenih informacija o sigurnosti i bez nepotrebnog odlaganja državama članicama i Komisiji dostavlja sve informacije, uključujući preporuke ili korektivne mjere koje treba preduzeti, potrebne za blagovremenu reakciju na sigurnosni problem koji uključuje proizvode, djelove, neugrađenu opremu, lica ili organizacije koji podliježu Regulativi (EU) 2018/1139 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative.”;

(ii) podtačka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) O mjerama preduzetim na osnovu podtačke (c) odmah se obavještavaju sva lica ili organizacije koje moraju da postupe u skladu sa tim mjerama na osnovu Regulative (EU) 2018/1139 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative. Nadležni organ o tim mjerama takođe obavještava Agenciju i, ako je potrebna zajednička aktivnost, druge predmetne države članice.”;

(c) tačka ARA.GEN.200 mijenja se kako slijedi:

(i) u podtački (a) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) dokumentovane politike i procedure koje opisuju njegovu organizaciju, sredstva i metode za postizanje usklađenosti sa Regulativom (EZ) 2018/1139 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative. Te procedure se moraju ažurirati i služe kao osnovna radna dokumenta u okviru tog nadležnog organa za sve relevantne poslove.”;

(ii) podtačka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Nadležni organ uspostavlja procedure za učešće u međusobnoj razmjeni svih potrebnih informacija i pomoći sa drugim nadležnim organima na koje se to odnosi, ili u toj državi članici ili u drugoj državi članici, uključujući sljedeće informacije:

(1) o svim konstatovanim nalazima, korektivnim mjerama u vezi sa praćenjem procesa preduzetim na osnovu tih nalaza i izvršnih mjera preduzetih kao rezultat nadzora nad licima i organizacijama koje sprovode aktivnosti na teritoriji države članice, ali su sertifikovane ili su podnijele izjave nadležnom organu druge države članice ili Agenciji;

(2) dobijene na osnovu obaveznog i dobrovoljnog prijavljivanja o događajima kako je propisano tačkom ORA.GEN.160 Priloga VII.”;

(d) tačka ARA.GEN.210 zamjenjuje se sljedećim:

„ARA.GEN.210. Promjene u sistemu upravljanja

(a) Nadležni organ mora da ima uspostavljen sistem za utvrđivanje promjena koje utiču na njegovu sposobnost obavljanja svojih zadataka i izvršavanje svojih odgovornosti kako je definisano u Regulativi (EU) 2018/1139 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative. Taj sistem mu omogućava da prema potrebi preduzima mjere kako bi njegov sistem upravljanja ostao adekvatan i efektivan.

(b) Nadležni organ ažurira svoj sistem upravljanja u skladu sa bilo kakvom izmjenom Regulative (EU) 2018/1139 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative kako bi se obezbijedilo efektivno sprovođenje.

(c) Nadležni organ obavještava Agenciju o promjenama koje utiču na njegovu sposobnost obavljanja svojih zadataka i izvršavanje svojih odgovornosti kako je definisano u Regulativi (EU) 2018/1139 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative.”;

(e) tačka ARA.FCL.200 mijenja se kako slijedi:

(i) podtačka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Upis u dozvole od strane ispitivača. Prije nego što konkretno ovlasti određenog ispitivača da izvrši produženje ili obnovu važenja ovlaštenja ili sertifikata, nadležni organ razvija odgovarajuće procedure.”;

(ii) u podtački (e) podpodtačka (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) tačka BFCL.315 podtačka (a) podpodtačka (4) podpodpodtačka (ii) i tačka BFCL.360 podtačka (a) podpodtačka (2) Priloga III (Dio-BFCL) Regulative Komisije (EU) 2018/395; i”;

(f) u Dodatku VIII riječi „EASA Obrazac XXX, 2. izdanje” zamjenjuju se riječima „EASA Obrazac 157 – 2. izdanje”;

(3) Prilog VII (Dio-ORA) mijenja se kako slijedi:

(a) tačka ORA.GEN.160 zamjenjuje se sljedećim:

„ORA.GEN.160 Prijavljivanje događaja

(a) Kao dio svog sistema upravljanja, organizacija uspostavlja i održava sistem prijavljivanja događaja, uključujući obavezno i dobrovoljno prijavljivanje. Za organizacije koje imaju glavno mjesto poslovanja u državi članici taj sistem mora da ispunjava zahtjeve iz Regulative (EU) br. 376/2014 i Regulative (EU) 2018/1139 i iz delegiranih i sprovedbenih akata donesenih na osnovu tih regulativa.

(b) Organizacija obavještava nadležni organ i, u slučaju vazduhoplova koji nije registrovan u državi članici, državu registra o svakom događaju ili stanju povezanom sa sigurnošću koji ugrožavaju ili, ako se ne isprave ili ne riješe, mogu ugroziti vazduhoplov, lica u njemu ili bilo koje drugo lice, a posebno o svakoj nesreći ili ozbiljnoj nezgodi.

(c) Ne dovodeći u pitanje podtačku (b), organizacija obavještava nadležni organ i imaoca odobrenja projekta o svim nezgodama vazduhoplova, neispravnostima, tehničkom kvaru, prekoračenju tehničkih ograničenja, događaju koji bi mogao razjasniti netačne, nepotpune ili nejasne informacije sadržane u podacima utvrđenim u skladu sa Regulativom (EU) br. 748/2012, kao i o svim drugim izvanrednim okolnostima koje su ugrozile ili su mogle da ugroze vazduhoplov i lica u njemu, a nisu rezultirale nesrećom ili ozbiljnom nezgodom.

(d) Ne dovodeći u pitanje Regulativu (EU) br. 376/2014 i delegirane i sprovedbene akte donesene na osnovu te regulative, izvještaji u skladu sa podtačkom (c) moraju da:

(1) budu izrađeni što je prije moguće, ali u svakom slučaju najkasnije u periodu od 72 sata nakon što je organizacija identifikovala događaj ili uslove koji su povezani s izvještajem, osim ako to spriječe izvanredne okolnosti.

(2) budu u obliku i po pravilima koja je utvrdio nadležni organ, kako je definisano u tački ORA.GEN.105;

(3) sadrže sve potrebne informacije o uslovima sa kojima je organizacija upoznata.

(e) Za organizacije koje nemaju glavno mjesto poslovanja u državi članici:

(1) inicijalni obavezni izvještaji tih organizacija moraju da:

(i) na odgovarajući način štite povjerljivost identiteta podnosioca izvještaja i lica navedenih u izvještaju;

(ii) budu izrađeni što je prije moguće, ali u svakom slučaju najkasnije u periodu od 72 sata nakon što se organizacija upoznala sa događajem, osim ako to spriječe izvanredne okolnosti;

(iii) budu u obliku i po pravilima koja je odredila Agencija;

(iv) sadrže sve potrebne informacije o uslovima sa kojima je organizacija upoznata;

(2) prema potrebi, sačinjava se izvještaj o praćenju procesa koji sadrži detaljne radnje koje organizacija namjerava da sprovede kako bi spriječila slične događaje u budućnosti, onog trenutka kada se te radnje identifikuju; ti izvještaji o praćenju procesa:

(i) šalju se relevantnim subjektima kojima su prvobitno predati izvještaji u skladu sa podtač. (b) i (c);

(ii) pripremaju se u obliku i prema pravilima koja odredi Agencija.”;

(b) u tački ORA.GEN.200 podtački (a), tačka (7) zamjenjuje se sljedećim:

„(7) bilo koje dodatne relevantne zahtjeve propisane Regulativom (EU) 2018/1139 i Regulativom (EU) br. 376/2014 i delegiranim i sprovedbenim aktima donesenim na osnovu te regulative.”

PRILOG II

Prilozi I i VI Regulative (EU) br. 1178/2011 ispravljaju se kako slijedi:

(1) Prilog I (Dio-FCL) ispravlja se kako slijedi:

(a) u tački FCL.025 podtački (b), podpodtačka (3) zamjenjuje se sljedećim:

„(3) Ako podnositelj zahtjeva za ispit teorijskog znanja za ATPL, ili za izdavanje dozvole komercijalnog pilota (CPL) ili ovlaštenja za instrumentalno letenje (IR) nije uspio da položi jedan od ispita teorijskog znanja u četiri pokušaja ili nije uspio da položi cjelokupni set ispita teorijskog znanja u toku šest ispitnih pokušaja ili u periodu iz podtačke (b) podpodtačke (2), ponovo polaže cjelokupni skup ispita teorijskog znanja.”;

(b) u tački FCL.025 podtački (b), podpodtačka (4) zamjenjuje se sljedećim:

„(4) Ako podnosioci zahtjeva za izdavanje dozvole pilota lakog vazduhoplova (LAPL) ili dozvole privatnog pilota (PPL) nisu uspjeli da polože jedan od ispita teorijskog znanja u četiri pokušaja ili nisu uspjeli da polože cjelokupni set ispita teorijskog znanja u periodu iz podtačke (b) podpodtačke (2), moraju ponovo da polažu cjelokupni skup ispita teorijskog znanja.”;

(c) u tački FCL.035 podtački (b) podpodtački (5) pozivanje na „tačku FCL.720.A podtačku (b) podpodtačku (2) podpodpodtačku (i)” zamjenjuje se pozivanjem na „tačku FCL.720.A podtačku (a) podpodtačku (2) podpodpodtačku (ii) podpodpodtačku (A)”;

(d) U Prilogu 9 Odsjek B mijenja se kako slijedi:

U podpodtački (6) podpodpodtački (i), pozivanje na tačku „FCL.720.A podtačku (e)” zamjenjuje se pozivanjem na „tačku FCL.720 A podtačku (c)”;

(2) Prilog VI (Dio-ARA) ispravlja se kako slijedi:

(a) U Dodatku I, u polju XIII u obrascu nakon naslova „stranica 3” pozivanje na „član 3b stav 2 tačku (b) zamjenjuje se pozivanjem na „član 3b stav 2 tačku (a).

1734.

Na osnovu člana 35 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list CG", br. 78/18 i 70/21) i člana 60 stav 1 alineja 4, a u vezi sa članom 134 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 1. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N J E

O PRESTANKU MANDATA DIREKTORA UPRAVE ZA ŽELJEZNICE

Marku Zečeviću, direktoru Uprave za željeznice, prestaje mandat, zbog neispunjavanja uslova za obavljanje poslova navedenog radnog mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za željeznice koji je utvrdila Vlada Crne Gore, Zaključkom br. 04-4369/2 od 16.09.2021. godine.

Broj: 04-4895/2

Podgorica, 1. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1735.

Na osnovu člana 61 st. 1 i 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 1. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N j E

O ODREĐIVANJU VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA UPRAVE ZA ŽELJEZNICE

Za vršioca dužnosti direktora Uprave za željeznice određuje se Želimir Radinović, diplomirani saobraćajni inženjer, do imenovanja direktora ove uprave u skladu sa zakonom, a najduže do šest mjeseci.

Broj: 04-4916/2

Podgorica, 1. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1736.

Na osnovu člana 61 st. 1 i 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N j E

O ODREĐIVANJU VRŠITELJKE DUŽNOSTI POMOĆNICE DIREKTORA UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

Za vršiteljku dužnosti pomoćnice direktora Uprave za inspekcijske poslove - rukovoditeljke Sektora za međunarodnu saradnju određuje se Ana Vujošević, sa završenim Filološkim fakultetom, dosadašnja vršiteljka dužnosti pomoćnice direktora, do postavljenja pomoćnika direktora - rukovodioca ovog sektora u skladu sa zakonom, a najduže do šest mjeseci.

Broj: 04-6456/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1737.

Na osnovu člana 13b stav 3 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21), a u vezi sa članom 13 stav 2 i članom 17 alineja 1 Statuta Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N J E

O PRESTANKU MANDATA PREDsjedNIKA I ČLANICE UPRAVNOG ODBORA AGENCIJE ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA

Predsjedniku i članici Upravnog odbora Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, prestaje mandat zbog isteka vremena na koje su imenovani, i to:

- Saši Vujoševiću, predsjedniku i
- Merimi Baković, članici.

Broj: 04-6372/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1738.

Na osnovu člana 13b stav 3 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21), a u vezi sa članom 13 Statuta Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N j E

O IMENOVANJU PREDsjedNICE I ČLANICE UPRAVNOG ODBORA AGENCIJE ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA

Imenuju se predsjednica i članica Upravnog odbora Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, i to:

- prof. dr Nada Jauković, predsjednica i
- dr Katarina Todorović, članica.

Broj: 04-6371/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1739.

Na osnovu člana 33 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br. 78/18 i 70/21), a u vezi sa članom 59 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N J E

**O IMENOVANJU DIREKTORA UPRAVE
ZA UGLJOVODONIKE**

Za direktora Uprave za ugljovodonike imenuje se Marko Adžić, diplomirani inženjer rudarstva, dosadašnji vršilac dužnosti direktora ove uprave.

Broj: 04-6277/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1740.

Na osnovu člana 32 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br. 78/18 i 70/21), a u vezi sa članom 57 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N j E

O POSTAVLJENJU GENERALNE DIREKTORICE DIREKTORATA ZA RIBARSTVO U MINISTARSTVU POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Za generalnu direktoricu Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede postavlja se Katarina Burzanović, magistar biologije i ekologije, dosadašnja vršiteljka dužnosti generalne direktorice ovog direktorata.

Broj: 04-6363/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1741.

Na osnovu člana 32 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br. 78/18 i 70/21), a u vezi sa članom 57 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N j E

**O POSTAVLJENJU GENERALNOG DIREKTORA DIREKTORATA ZA
POLJOPRIVREDU U MINISTARSTVU POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE**

Za generalnog direktora Direktorata za poljoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede postavlja se Miroslav Čimbaljević, magistar ekonomije, dosadašnji vršilac dužnosti generalnog direktora ovog direktorata.

Broj: 04-6437/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1742.

Na osnovu člana 32 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br. 78/18 i 70/21), a u vezi sa članom 57 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N j E

O POSTAVLJENJU GENERALNOG DIREKTORA DIREKTORATA ZA VODOPRIVREDU U MINISTARSTVU POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Za generalnog direktora Direktorata za vodoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede postavlja se Željko Furtula, diplomirani pravnik, dosadašnji vršilac dužnosti generalnog direktora ovog direktorata.

Broj: 04-6436/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1743.

Na osnovu člana 32 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br. 78/18 i 70/21), a u vezi sa članom 57 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N J E

O POSTAVLJENJU GENERALNOG DIREKTORA DIREKTORATA ZA ŠUMARSTVO, LOVSTVO I DRVNU INDUSTRIJU U MINISTARSTVU POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Za generalnog direktora Direktorata za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede postavlja se Dragan Otašević, diplomirani inženjer šumarstva, dosadašnji vršilac dužnosti generalnog direktora ovog direktorata.

Broj: 04-6359/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1744.

Na osnovu člana 61 st. 1 i 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

R J E Š E N j E

O ODREĐIVANJU VRŠITELJKE DUŽNOSTI GENERALNE DIREKTORICE DIREKTORATA ZA TERCIJALNO OBRAZOVANJE U MINISTARSTVU PROSVJETE, NAUKE, KULTURE I SPORTA

Za vršiteljku dužnosti generalne direktorice Direktorata za tercijalno obrazovanje u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta određuje se Neda Ojdanić, diplomirani matematičar i diplomirani menadžer internacionalnog biznisa, dosadašnja vršiteljka dužnosti generalne direktorice, do postavljenja generalnog direktora ovog direktorata u skladu sa zakonom, a najduže do šest mjeseci.

Broj: 04-6422/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1745.

Na osnovu člana 35c stav 4 Zakona o zaštiti i spašavanju ("Službeni list CG", br. 13/07, 32/11 i 54/16), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 9. decembra 2021. godine, donijela

RJEŠENJE

O IMENOVANJU OPERATIVNOG ŠTABA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

1. Imenuje se Operativni štab za zaštitu i spašavanje, u sastavu:

- 1) Miodrag Bešović, v. d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje u Ministarstvu unutrašnjih poslova, rukovodilac;
- 2) Milutin Đurović, brigadni general, načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore, član;
- 3) Zoran Brđanin, direktor Uprave policije, član;
- 4) mr Ljuban Tmušić, načelnik Direkcije za civilnu zaštitu i smanjenje rizika od katastrofa u Direktoratu za zaštitu i spašavanje u Ministarstvu unutrašnjih poslova, član;
- 5) Radomir Šćepanović, načelnik Direkcije za operativne poslove u Direktoratu za zaštitu i spašavanje u Ministarstvu unutrašnjih poslova, član;
- 6) Dragan Klikovac, v. d. pomoćnika direktora Uprave policije za Sektor granične policije, član;
- 7) mr Milena Petričević, v. d. direktorice Uprave prihoda i carina, članica;
- 8) Dušica Brnović, v. d. direktorice Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, članica;
- 9) Vesna Bajović, v. d. direktorice Uprave za vode, članica;
- 10) Srđan Pejović, v. d. direktora Uprave za šume, član;
- 11) Vladimir Đaković, v. d. direktora Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, član;
- 12) Milan Gazdić, v. d. direktora Agencije za zaštitu životne sredine, član;
- 13) dr Vuk Niković, v. d. direktora Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, član;
- 14) dr Nebojša Brnović, direktor Urgentnog centra Kliničkog centra Crne Gore, član;
- 15) dr Igor Galić, direktor Instituta za javno zdravlje, član;
- 16) Jelena Dubak, generalna sekretarka Crvenog krsta Crne Gore, članica;
- 17) Ranko Kankaraš, načelnik Direkcije za šumarstvo u Direktoratu za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, član;
- 18) Anka Vukićević, državna sekretarka u Ministarstvu zdravlja, članica;
- 19) Stanica Popović, v. d. generalne direktorice Generalnog direktorata za konzularne poslove i dijasporu u Ministarstvu vanjskih poslova, članica i
- 20) Miodrag Bakrač, dipl. inž. građevine, Uprava za saobraćaj, član.

2. Ovo rješenje objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-6370/3

Podgorica, 9. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1746.

Na osnovu člana 26 i člana 98 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) i člana 12 stav 1 tačka 27 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti („Službeni list CG”, br. 36/17 i 91/20), postupajući po službenoj dužnosti, u predmetu utvrđivanja iznosa korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije tokom regulatornog perioda 2020-2022. godina, Odbor Agencije, na sjednici održanoj 09. decembra 2021. godine donio je

R J E Š E N j E O ISPRAVCI GREŠKE

1. U Odluci o utvrđivanju iznosa korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije tokom regulatornog perioda 2020-2022. godina, broj 21/3398-25 od 30.11.2021. godine, ispravlja se očigledna greška u pisanju, tako što: u tački 11 dispozitiva, umjesto: „0,0028 €/kW/mjesec” treba da stoji: „0,0028 €/MWh”.

2. Ispravka iz tačke 1 ovog dispozitiva proizvodi pravno dejstvo od dana od kojeg pravno dejstvo proizvodi Odluka iz tačke 1 ovog dispozitiva.

3. Ovo rješenje objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore” i na internet stranici Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.

Broj: 21/3398-36

Podgorica, 09.12.2021. godine

Predsjednik Odbora,
Branislav Prelević, s.r.